

1. Qiymətin formalaşmasının ilkin əsasıdır

- dəyər
- ✓ maya dəyəri
- tədavül xərcləri
- istehsal xərcləri
- sadalananların hamısı

2. Qiymət anlayışının sinonimi kimi qəbul edilə bilər

- rüsum
- amortizasiya
- dividenol
- ✓ məzənnə

3. Qiymət anlayışının sinonimi kimi qəbul edilə bilməz

- tarif
- fraxt
- faiz dərəcəsi
- ✓ rentabellik
- əmək haqqı

4. Kapitalın qiyməti kimi qəbul edilir

- dividenol
- rentabellik
- ✓ faiz dərəcəsi
- gəlir norması
- mənfəət

5. İş qüvvəsinin qiyməti kimi qəbul edilir

- mənfəət
- müavinət
- təqdimat
- ✓ maaş
- gəlir

6. Torpağın qiyməti kimi qəbul edilir

- rentabellik
- ✓ renta
- renta norması
- renta faizi
- kadastr

7. Su nəqliyyatı xidmətlərinin tarifləridir.

- fraxt bazası
- franko-təyinat stansiyası
- franko
- faktoring
- ✓ fraxt

8. Franko qiyməti asılıdır –

- əmtənin bazar payından

- əmtəəyə olan tələbdən
- rəqabətdən
- ✓ əmtəənin daşınması xüsusiyyətlərindən
- əmtəənin növündən

9. Sənayenin topdansasatış (buraxılış) qiymətinə daxil deyil -

- istehsalçı müəssisənin topdan satış (buraxılış) qiyməti
- əlavə dəyər vergisi
- mənfəət
- aksiz vergisi
- ✓ ticarət əlavələri (güzəştləri)

10. Beynəlxalq qiymətləndirmə standartları hazırlanır?

- ✓ Qiymətləndirmə Standartları üzrə Beynəlxalq Komitə tərəfindən
- EVROVAL təşkilatı tərəfindən
- Qiymətləndiricilər Assosiasiyalarının Avropa Qrupu tərəfindən
- Əsas Fondların Qiymətləndiricilərinin Avropa Qrupu tərəfindən
- Kral İnstitutu tərəfindən

11. Pərakəndə satış qiyməti sənayenin topdansasatış (buraxılış) qiymətindən yüksəkdir.

- ✓ ticarət əlavələrinin (güzəştlərinin) kəmiyyəti qədər.
- topdansasatış əlavələrinin (güzəştlərinin) kəmiyyəti qədər
- aksiz vergisinin məbləği qədər
- maya dəyəri və mənfəətin cəmi qədər
- ƏDV-nin məbləği qədər

12. Nəqliyyat xərclərinin qiymətlərə daxil edilməsi üsullarına görə qiymət növü deyil.

- nəqliyyat xərcləri daxil edilməklə vahid qiymətlər
- franko-anbar-istehlakçı qiyməti
- ✓ təsbit edilən qiymətlər
- bazis məntəqə qiyməti
- istehsal yerində FOB qiyməti

13. Qiymətməhləgəlmənin prinsiplərinə aid deyil

- qiymətlərin məqsədyönlülüüyü
- qiymətlərin elmi cəhətdən əsaslandırılması
- qiymət intizamına nəzarət
- ✓ qiymətlərin təsbit edilməsi
- qiymətməqoymada fəsiləsizlik

14. Qiymətin funksiyası deyil

- uçot funksiyası
- informasiya funksiyası
- stimullaşdırıcı funksiyası
- ✓ tədiyyə funksiyası
- bölüşdürücü funksiyası

15. Firmanın qiymətməhləgəlmə nəzəriyyəsindəki əsas istiqamətlərə aiddir?

- qiymətlərin indeksləşdirilməsi
- iqtisadi artımın təmin edilməsi
- antiinhisarçılıq
- ✓ subyektiv marjinalizm
- sosial ədalət

16. Aşağıdakı iqtisadi qanunlardan hansı qiymətəmələgəlmənin nəzəri əsaslarını təşkil etmir?
- təklif qanunu
 - ✓ antiinhisar qanunu
 - pul tədavülü qanunu
 - dəyər qanunu
 - tələb qanunu
17. əmək dəyər nəzəriyyəsinə görə qiymətin formalaşmasının əsasını təşkil edir
- ✓ ictimai-zəruri əmək xərcləri
 - mübadilə dəyəri
 - tədavüldə olan pul kütləsinin miqdarı
 - tələb - təklif nisbətləri
 - istehlak dəyəri.
18. əmək-dəyər nəzəriyyəsinin mahiyyəti nədir?
- qiymət-əməyin məsrəflərinin və istehlak dəyərinin ölçüsüdür
 - ✓ qiymət-dəyərin pulla ifadəsidir
 - qiymət-istehlakçıların məhsul vahidini almaq üçün ödədikləri pulun miqdarıdır
 - qiymət-əmək məhsulu və istehlak dəyəridir
 - qiymət-istehlakçı faydalılığının ölçüsüdür
19. Qiymət-dəyərin pulla ifadəsidir tərifinin banisi kimdir?
- L.Valras, K.Mencer
 - A.Marşall
 - ✓ A.Smit, D.Rikardo, K.Marks
 - P.Makkonelli, L.Bryu
 - U.Cevons, L.Valras
20. Qiymətəmələgəlmə elmi:
- əmtəənin istehsalı prosesini və hərəkət mərhələlərini öyrənən bir elmdir
 - qiymət-bazarda alıcı xərclərini öyrənən bir elmdir
 - qiymət - əmək xərclərini və dəyəri öyrənən bir elmdir
 - ✓ qiymətlərin formalaşması prosesini, hərəkət qanunauyğunluqlarını və onlardan istifadəni öyrənən elmdir
 - qiymət-istehlakçıların pul gəlirlərinin formalaşması prosesini öyrənən bir elmdir
21. Marjinal qiymət nəzəriyyəsinin əsas prinsipidir -
- ✓ bazarda tarazlığa nail olunması
 - sağlam rəqabət mühitinin yaradılması
 - inhisarlaşmanın qarşısının alınması
 - təklifin həcmnin artırılması
 - tələbin həcmnin artırılması
22. Qiymətqoymada bu və ya digər metodun tətbiqinişərtləndirən amil hansıdır?
- qiymət əhəlinin gəlirləri ilə uzlaşmalıdır
 - bütün variantlar doğrudur
 - qiymətlər tələbin ödənilməsinə xidmət etməlidir
 - qiymətlər indeksləşdirilməli və tənzimlənməlidir
 - ✓ qiymət səviyyəsində əmtəələrin keyfiyyət fərqləri uçota alınmalıdır
23. Aşağıdakılardan hansı qiymətin orta səviyyəsi hesab olunur
- differensial qiymətlər

- sosial status əmtəələrinin qiymətləri
- qarşılıqlı tamamlayıcı əmtəələrin qiymətləri
- ✓ qarşılıqlı əvəzedicilərin qiymətləri
- ayrı-seçkili qiymətlər

24. Qiymətin maksimum səviyyəsi müəyyən edilir

- məhsulun təklifi həcmi ilə
- bütün variantlar doğrudur
- məhsulun dəyəri ilə
- ✓ məhsulun nadir həcmi ilə
- məhsula olan tələbin həcmi ilə

25. Qiymətin minimum səviyyəsi müəyyən edilir

- ✓ məhsulun maya dəyəri ilə
- rentabellik səviyyəsi ilə
- istehsal xərcləri ilə
- tədavül xərcləri ilə
- məhsulun dəyəri ilə

26. Pərakəndə satış qiyməti sənayenin topdansaş (buraxılış) qiymətindən yüksəkdir.

- topdansaş əlavələrinin (güzəştlərinin) kəmiyyəti qədər.
- ✓ ticarət əlavələrinin (güzəştlərinin) kəmiyyəti qədər.
- maya dəyəri və mənfəətin cəmi qədər
- aksiz vergisinin məbləği qədər
- ƏDV-nin məbləği qədər

27. Müqavilə qiymətinə sinonim kimi hansı müəyyənliyi göstərmək olar?

- faktiki sövdələşmə qiyməti
- tarazlıq qiyməti
- topdansaş qiyməti
- pərakəndə satış qiyməti
- ✓ müqavilə qiyməti

28. əsaslandırma dərəcəsinə görə qiymətin növü hansıdır?

- cari qiymətlər
- ✓ məlumat qiymətləri
- mövsümi qiymətlər
- satınalma qiymətləri
- pərakəndə satış qiymətləri

29. Aşağıdakılardan hansı səhvdir

- qiymət əmtəənin dəyərinin pulla ifadəsidir
- tarif pullu xidmətlərin qiymətidir
- tarif əmtəə və xidmətlərin qiymətlərinin istənilən siyahısıdır
- ✓ qiymət (tarif) əmtəənin (xidmətin) istehsalı və tədavülü xərclərinin məcmusudur
- qiymət alıcının satıcıya ödəməli olduğu pulun miqdarıdır

30. Qiymətmələgətirən amil deyil

- konyunktura amili
- dəyər amili
- ✓ inflyasiya amili
- dövlət inhisar tənzimlənməsi amili
- valyuta-maliyyə amili

31. Zərərsizlik nöqtəsində qiymət bərabərdir -

- maya dəyəri və mənfəətin cəminə
- ümumi gəlirin maya dəyərində olan nisbətində
- ✓ sabit və dəyişən xərclərin cəminə
- ümumi gəlirlə sabit xərclərin fərqi
- maya dəyəri və ƏDV-nin cəminə

32. Qiymətin stimullaşdırıcı elementidir

- aksiz vergisi
- ✓ mənfəət
- topdansa satış əlavələri (güzaştləri)
- ƏDV
- ticarət əlavələri (güzaştləri)

33. Qiymətin bölüşdürücü funksiyası əlaqədardır

- xərclərin ölçülməsi və bölüşdürülməsi
- xalq təsərrüfatı sahələri arasında kapital axını
- ✓ milli gəlirin bölüşdürülməsi və yenidən bölüşdürülməsi
- əhalinin gəlirlərinin indeksləşdirilməsi
- tələb və təklifin nisbətlərinin balanslaşdırılması

34. Nəqliyyat xərclərinin qiymətlərə daxil edilməsi üsullarına görə qiymət növü deyil

- istehsal yerində FOB qiyməti
- ✓ təsbit edilən qiymətlər
- franko-anbar-istehlakçı qiyməti
- nəqliyyat xərcləri daxil edilməklə vahid qiymətlər
- bazis məntəqə qiyməti

35. Üstəlik xərclərin tərkibinə aid deyildir:

- ✓ maşın və mexanizmlərin istismar xərcləri
- sair üstəlik xərclər
- tikinti quraşdırma işlərinin təşkili ilə əlaqədar xərclər
- inzibati təsərrüfat xərcləri
- tikintidə işçilərə xidmətlə əlaqədar olan xərclər

36. Tikinti məhsulunun qiymətini xarakterizə edir.

- maya dəyəri
- dəyər
- bina və qurğuların tikintisinə çəkilən xərclər
- ✓ smeta dəyəri
- avadanlığa çəkilən xərc

37. Təsbit olunma qaydasına görə qiymətin növü

- ✓ müqavilə qiymətləri
- sənaye məhsulunun qiyməti
- netto qiymətlər
- mövsümi qiymətlər
- auksion qiymətləri

38. Xidmət etdiyi iqtisadi dövriyyəsinin xarakterinə görə qiymətin növü hansıdır?

- sərbəst qiymətlər

- birja qiymətləri
- cari qiymətlər
- ✓ tikinti məhsulunun qiyməti
- müqavilə qiymətləri

39. Fəaliyyət müddətinə görə qiymətin növü:

- tikinti məhsulunun qiyməti
- ✓ sabit qiymətlər
- preyskurant qiymətlər
- tender qiymətlər
- brutto qiymət

40. Transfert qiymətlər nədir?

- Müəssisədaxili sahələrarası məhsul satışı zaman tətbiq olunan qiymət.
- İstehsalçı müəssisənin vasitəçi təşkilata məhsul satan zaman tətbiq etdiyi qiymət.
- Beynəlxalq ticarətdə tətbiq olunan qiymət.
- İdxal-ixrac əməliyyatlarında əmtəyə ödənilən qiymət.
- ✓ Bir təşkilati formaya daxil olan müəssisələrin bir-birinə məhsul satışı zamanı tətbiq etdiyi qiymət

41. Transfert qiymətinin müəyyən olunmasına təsir etmir:

- bazar qiymətləri
- istehsal xərcləri
- müqavilə qiyməti
- ✓ topdansatış qiymətlər
- son hədd qiyməti

42. Tikinti məhsullarına müəyyən edilən qiymət növü deyil -

- müqavilə qiyməti
- sürüşkən qiymət
- preyskurant qiymət
- ✓ topdansatış qiymət
- smeta qiyməti

43. Qiymət səviyyəsinin sabitliyini şərtləndirir:

- ✓ məcmu tələbin artması zamanı pul təklifinin səviyyəsinin sabit saxlanması və azaldılması
- pul təklifinin səviyyəsini sabit saxlanması
- pul islahatlarını həyata keçirmək
- pul emissiyasını həyata keçirmək
- pul təklifinin səviyyəsini artırmaq

44. Göndərmə və satış şərtlərinə görə qiymətin növü

- istehlak
- tender
- FAS ixrac qiyməti
- ✓ brutto (faktura).
- dəyişkən

45. Firmanın məhsul satışı üzrə tipik sövdələşmələri üçün qiymətlərin müəyyən edilməsinin standart qaydalar sistemi-

- ✓ qiymət siyasəti
- investisiya siyasəti
- pul kredit siyasəti
- gömrük siyasəti
- əmtəə siyasəti

46. Firma daxilində iqtisadi münasibətlərdə tətbiq olunan qiymət:

- buraxılış
- cari
- ✓ transfert
- faktiki sövdələşmə
- sabit

47. Müxtəlif məhsulların istehsalı və istehlakına qiymətin hansı funksiyaları vasitəsilə təsir edilir?

- uçot
- informasiya
- bölgü
- ✓ stimullaşdırıcı
- tələb və təklifin balanslaşdırılması

48. Tələbin qiymətə görə birbaşa elastiklik əmsalı aşağıdakı düsturla hesablanır.

•

$$l_r = \frac{\Delta Q}{P} \cdot \frac{\Delta P}{Q}$$

✓

$$l_r = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{P}{Q}$$

•

$$l_r = \frac{\Delta Q}{Q} \cdot \frac{\Delta P}{P}$$

•

$$l_r = \frac{\Delta Q}{Q} : \frac{\Delta P}{P}$$

•

$$l_r = \frac{\Delta Q}{P} : \frac{\Delta P}{Q}$$

49. Aşağıda sadalanan xərclərdən biri gizli xərclərə aiddir

- ✓ fəaliyyətsiz avadanlığın təmirinə görə haqq
- firmanın kassasında nağd pula görə faiz
- fəhlələrin əmək haqqı
- bütün cavablar doğrudur
- avadanlığın amortizasiyası

50. İstənilən müəyyən həcmli buraxılış zamanı firmanın ümumi xərcləri bərabərdir
- orta ümumi xərclər minus orta dəyişən xərclər
 - ✓ orta ümumi xərclər vurulsun buraxılış kəmiyyəti
 - gizli və orta dəyişən xərclərin cəmi
 - cavablar doğru deyil
 - orta dəyişən xərclər vurulsun buraxılış kəmiyyətinə
51. Gizli xərclər
- istehsal həcmnin dəyişməsi zamanı dəyişən xərclər
 - mühasibat xərcləri
 - istehsal həcmi dəyişdikdə dəyişməz qalan xərclər
 - bütün cavablar doğru deyil
 - ✓ mülkiyyətçiyə məxsus olan resursların (bazarda alınmayan) dəyəri, sahibkarlıq qabiliyyətindən gələn normal mənfəət daxil olmaqla
52. Təklif qiyməti
- istehsalçının bazarda müəyyən qədər əmtəəni təklif etməyə razılaşdığı maksimal qiymət
 - müəyyən əmtəəni alıcıların satıcıdan almağa hazır olduğu maksimal qiymət
 - ✓ alıcıların bazarda müəyyən miqdar əmtəəni təklif edərkən razı olduğu minimal qiymət
 - satıcının maksimal qiyməti və alıcının minimal qiyməti
 - istehsalçının bazarda öz əmtəəsini satdığı minimal qiymət
53. İstehlakçı artıqlığı
- doğru cavab yoxdur
 - istehlakçıların reallaşmış əmtəəyə görə aldığı pul məbləğidir
 - istehlakçının əmtəəyə görə ödəməyə hazır olduğu minimal qiymət və onun bazar qiyməti arasında fərq
 - ✓ istehlakçının əmtəəyə görə ödəməyə hazır olduğu maksimal qiymət və onun bazar qiyməti arasında fərq
 - istehlakçıların əmtəəyə görə ödədikləri pul məbləğidir
54. Tələb qiyməti
- istehlakçıların bazarda əmtəəni reallaşdırdığı maksimal qiymətdir
 - sadalananların hamısı
 - verilmiş əmtəəyə görə alıcıların ödəməyə razılaşdığı minimal qiymətdir
 - ✓ verilmiş əmtəəyə görə alıcıların ödəməyə razılaşdığı maksimal qiymətdir
 - sövdələşmənin aparıldığı qiymətdir
55. Qiymətlərin dinamikası aşağıdakı amillərin təsiri altında formalaşır:
- əsas və əlavə amillər
 - prinsipial və strateji amillər
 - cavabların heç biri doğru deyildir
 - ✓ strateji və taktiki amillər
 - daxili və xarici amillər
56. Normal dəyər dedikdə nə başa düşülür:
- əmtəənin rəqabət qabiliyyətliliyini xarakterizə edən elmi cəhətdən əsaslandırılmış mənfəəti başa düşülür
 - firmanın bazarda marketinq tədqiqatçıları aparması, öz əmtəəsinin rəqabət qabiliyyətliliyini qiymətləndirilməsi başa düşülür
 - məhsulun istehsal olunduğu yerdə dəyəri məsrəflərin məcmusu kimi başa düşülür
 - ✓ məhsulun əmələ gəldiyi ölkədə adi ticarət əməliyyat gedişində ödənilən əmtəə materiallarının və hazırlanmasının dəyəri ilə səmərəli mənfəət və ümumi məsrəflərin məcmusu kimi başa düşülür
 - əmtəənin satış dəyəri və istehlak dəyərinin cəmi kimi başa düşülür
57. Aşağıdakı qiymət strategiyalarından hansı daha geniş tətbiq olunur?

- aşağı qiymətlər
- sabit qiymətlər
- “qaymaqyığma”
- ✓ orta qiymətlər
- məqsədli qiymətlər

58. Bu qiymət strategiyalarından hansının tətbiqi istehlakçı hüquqlarının pozulması kimi qəbul edilə bilər?

- yüksək qiymətlər
- ✓ sabit qiymətlər
- aşağı qiymətlər
- orta qiymətlər

59. Aşağı keyfiyyət – aşağı qiymət nisbəti əsasında formalaşan strategiya hansıdır?

- aşağı qiymətlər
- soyğunçuluq
- nümayişanə parıltı
- ✓ aşağı dəyərlilik

60. Aşağı keyfiyyət – yüksək qiymət nisbəti əsasında formalaşan strategiya hansıdır?

- nümayişanə parıltı
- orta qiymətlər
- ✓ soyğunçuluq
- aşağı dəyərlilik

61. Aşağı keyfiyyət – orta qiymət nisbəti əsasında formalaşan strategiya hansıdır?

- orta qiymətlər
- soyğunçuluq
- aşağı dəyərlilik
- ✓ nümayişanə parıltı

62. Yüksək keyfiyyət – orta qiymət nisbəti əsasında formalaşan strategiya hansıdır?

- bazara ciddi daxilolma
- ✓ mükafatlı qiymətmələgəlmə
- keyfiyyətlilik
- yüksəldilmiş qiymət

63. Yüksək qiymət – yüksək keyfiyyət nisbəti əsasında formalaşan strategiya hansıdır?

- yüksəldilmiş qiymət
- keyfiyyətlilik
- ✓ mükafatlı qiymətmələgəlmə
- bazara ciddi daxilolma

64. Psixoloji baxımdan uğurlu rəqəmləri göstərin:

- 3,5,7
- ✓ 4,7,9
- 3,7,9
- 4,5,9
- 4,5,7

65. Qiymət taktikasına aid qərar deyil:

- qiymətin psixoloji həddinin seçilməsi
- qiymətlərə əlavələrin daxil edilməsi

- xərclərin əmtəə nomenklaturası daxilində bölüşdürülməsi
- ✓ qiymətlərin təsbit olunması və indeksləşdirilməsi
- xərclərin əmtəə çeşidləri arasında bölüşdürülməsi

66. Qiymət taktikasına aid qərar hansıdır?

- ✓ qiymətlərin differensiallaşdırılması
- qiymətlərin tənzimlənməsi
- qiymətlərin dondurulması
- qiymətlərin təsbit olunması
- qiymətlərin indeksləşdirilməsi

67. Qiymətlərin bazar sığortalanmasında istifadə olunan düstur necə adlanır?

- təsbit olunan qiymət düsturu
- bütün variantlar doğrudur
- elastik qiymət düsturu
- ✓ sürüşkən qiymət düsturu
- dəyişkən qiymət düsturu

68. Qiymətlərin bazar sığortalanması aşağıdakı sahələrdən hansında zəruri sayılır?

- ticarət
- ✓ ictimai iaşə
- tikinti
- kənd təsərrüfatı
- maşınqayırma

69. Qiymətlərin bazar sığortalanmasına aid olan qeyd-şərt deyil -

- bazar qiymətlərinin dəyişməsi
- material xərclərinin azalması
- ✓ doğru variant yoxdur
- material xərclərinin artması
- əmək haqqı xərclərinin artması

70. Qiymətlərin bazar sığortalanmasına aid olan qeyd-şərt hansıdır?

- tələbin həcmnin dəyişməsi
- ✓ istehsal xərclərinin dəyişməsi
- bütün variantlar doğrudur
- rəqabətin güclənməsi
- təklifin həcmnin dəyişməsi

71. Qiymətəmələgəlmə prosesinin son mərhələsi hansıdır?

- pərakəndəsatış qiymətlərinin tətbiqi
- qiymətlərin dövlət tənzimlənməsi
- qiymət taktikasının həyata keçirilməsi
- ✓ qiymətlərin bazar sığortalanması
- məhsul satışı

72. Aşağıdakılardan hansı qiymət taktikası üzrə düzəlişlərə aiddir?

- qiymət sisteminin formalaşdırılması
- ✓ nəqliyyat xərclərinin qiymətə daxil edilməsi
- qiymətin hesablanması
- qiymətin tənzimlənməsi

73. Qiymət taktikası qiymətlərə neçə variantda düzəlişlər üzrə qərarları əhatə edir?

- 5
- 9
- 7
- 6
- ✓ 8

74. Qiymətin taktikası qiymətlərə aşağıdakılardan biri üzrə düzəlişləri əks etdirmir?

- standart qiymətlərin təyini
- xərclərin bölüşdürülməsi
- qiymətin psixoloji həddinin seçilməsi
- qiymətə əlavələrin edilməsi
- ✓ qiymətlərin tənzimlənməsi

75. Qiymət taktikasının tətbiqi hansı tələbdən irəli gəlir?

- qiymətlərin tələbə təsirinin uçotu
- rəqabətin yumşaldılması uçotu
- qiymətlərin təklifə təsirinin uçotu
- bütün variantlar doğrudur
- ✓ bazarın qiymətlərə əks təsirinin uçotu

76. Qiymət strategiyasının işlənilməsi mərhələsi deyil -

- strategiyanın formalaşdırılması
- zəruri informasiyanın toplanılması
- məqsədlərin seçilməsi
- strateji (maliyyə) təhlilin aparılması
- ✓ strategiyanın reallaşdırılması

77. Dövlətin qiymət siyasəti:

- ✓ qiymətlərin tənzimlənməsində birbaşa və dolaylı metodların uyğunlaşdırılması yolu ilə həyata keçirilir
- qiymətlərin sərbəstləşdirilməsinə şərait yaradır
- qiymətlərin səviyyəsini müəyyən etməklə məhsulun rəqabət qabiliyyətini yüksəldir
- müəssisənin zərərsizlik səviyyəsini müəyyən edir
- cavablar doğru deyildir

78. Qiymət siyasətinin əsas istiqamətləri hansılardır?

- liberallaşdırma
- xərc və faydalılıq
- təsbitləşdirmə
- indeksləşdirmə
- ✓ daxili və xarici

79. Bunlardan hansı yeni və analoqu olmayan məhsullara qiymətkoyma strategiyasıdır?

- sabit qiymətlər strategiyası
- ✓ yüksək qiymətlər strategiyası və ya «qaymaqyığma» strategiyası
- mükafatlı üstəliklər strategiyası
- lider qiymətlər strategiyası
- üstün qiymətlər strategiyası

80. Qiymət taktikası özündə aşağıdakılardan hansı üzrə qərarları əks etdirir.

- optimal qiymət səviyyəsinin seçilməsi
- qiymətkoyma bazasının seçilməsi
- qiymətlərin təhlili və proqnozlaşdırılması

- ✓ qiymətin psixoloji həddinin seçilməsi
- qiymətin əmtəənin təyinatına istiqamətləndirilməsi

81. Qiymət strategiyasının iqtisadi məzmununun riyazi ifadəsi hansıdır

- qiymət strategiyası = məqsədlər+ilkin qiymətlərin dinamikası
- qiymət strategiyası = məqsədlər+qiymət taktikası+ qiymətlərin bazar sığortalanması.
- ✓ qiymət strategiyası = məqsədlər+ilkin qiymətlərin müəyyən edilməsi metodları + ilkin qiymətlərin dinamikası
- qiymət strategiyası = məqsədlər+qiymət taktikası
- qiymət strategiyası = məqsədlər+ilkin qiymətlərin müəyyən edilməsi metodları

82. Əhalinin gəlirləri artan zaman tələbin həcmi azaldığı əmtəələr hansılardır?

- tamamlayıcı əmtəələr
- Qiffen əmtəələri
- qeyri-asılı əmtəələr
- əvəzedici əmtəələr
- ✓ normal əmtəələr

83. Əhalinin gəlirləri artan zaman tələbin həcmi azaldığı əmtəələr hansılardır?

- qeyri-asılı əmtəələr
- normal əmtəələr
- əvəzedici əmtəələr
- ✓ Qiffen əmtəələri
- tamamlayıcı əmtəələr

84. Maya dəyərinin 82Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 18% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- 118Azn
- 64 Azn
- 20 Azn
- ✓ 100 Azn
- 21.9 Azn

85. Maya dəyərinin 70Azn, məhsul üzrə mənfəətin 21Azn olduğunu bilərək rentabellik normasını müəyyən edin:

- 91%
- 49%
- 40%
- ✓ 30%
- 33.3%

86. Maya dəyərinin 110Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 45% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- 65 Azn
- 20 Azn
- ✓ 200Azn
- 255 Azn
- 220Azn

87. Maya dəyərinin 90Azn, məhsul üzrə mənfəətin 36Azn olduğunu bilərək rentabellik normasını müəyyən edin:

- 54%
- ✓ 40%
- 126%
- 400%
- 250%

88. Maya dəyərinin 30Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 20% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- 66.6 Azn
- 10 Azn
- 6 Azn
- 50 Azn
- ✓ 37.5 Azn

89. Maya dəyərinin 60Azn, məhsul üzrə mənfəətin 15Azn olduğunu bilərək rentabellik normasını müəyyən edin:

- 45%
- 40%
- 75%
- ✓ 25%
- 400%

90. Qiymətin dəyişməsinə istehlakçılar nə vaxt müsbət reaksiya göstərir ?

- ✓ əmtəə nadir keyfiyyətlərə malikdir
- qiymətin dəyişməsi əsaslıdır
- dövlət xərcləri
- istehlakçılar keyfiyyətin dəyişməsinə hiss edir
- bütün qeyd olunan hallarda

91. Qiymətlərin dəyişməsinə istehlakçının reaksiyası nə vaxt müsbət ola bilər ?

- ✓ dövlət xərcləri
- istehlakçılar keyfiyyətin dəyişməsinə hiss edir
- qiymətlərin növbəti enməsi gözlənilir
- yeni qiymət psixoloji cəhətdən cəlbədicə deyil
- əmtəə dəbdən düşmüşdür

92. Məcmu tələbin tərkib elementi deyil –

- ✓ dövlət xərcləri
- investisiya
- istehlak
- xalis ixrac
- dövlət satinalmaları

93. Dövlətin birbaşa (vasitəsiz) siyasəti istiqaməti deyildir:

- rentabellik normasının təyin edilməsi
- müəyyən vaxt ərzində qiymət artımına müəyyən həddin tətbiq edilməsi
- ümumi qiymətlərin dondurulması
- qeydə alınmış qiymətlərin və tariflərin tətbiq edilməsi
- ✓ paritet qiymətlərin sərbəstləşdirilməsi

94. Maya dəyərinin 85Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 30% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- 225Azn
- ✓ 121azn
- 60Azn
- 25.5Azn
- 283Azn

95. Maya dəyərinin 62Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 25% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- 15.5Azn
- 77.5Azn
- ✓ 82.7Azn

- 37Azn
- 46.5Azn

96. Maya dəyərinin 55Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 30% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- 56.65Azn
- ✓ 78.57Azn
- 16.5Azn
- 18.3Azn
- 53.35Azn

97. Maya dəyərinin 15Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 30% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- 10.5Azn
- 4.5Azn
- ✓ 21.4Azn
- 45.5Azn
- 19.5Azn

98. Maya dəyərinin 500Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 20% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- 125Azn
- 100Azn
- 400Azn
- 600Azn
- ✓ 625Azn

99. Maya dəyərinin 125Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 20% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- 25,75Azn
- 625Azn
- ✓ 156,25Azn
- 150,60Azn
- 100Azn

100. Maya dəyərinin 85Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 25% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- 21.25Azn
- 63.75Azn
- ✓ 113.33Azn
- 29.41Azn
- 106.25Azn

101. Maya dəyərinin 20Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 15% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- 3Azn
- ✓ 23.53Azn
- 133.(33) Azn
- 18.67Azn
- 17Azn

102. Maya dəyərinin 40Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 20% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- 60 Azn
- 20 Azn
- ✓ 50 Azn
- 2 Azn

103. Maya dəyərinin 80Azn, məhsul üzrə mənfəətin 20Azn olduğunu bilərək rentabellik normasını müəyyən edin:

- 40%
- ✓ 25%
- 100%
- 1%
- 400%

104. Maya dəyərinin 148Azn, məhsul üzrə mənfəətin 29.6Azn olduğunu bilərək rentabellik normasını müəyyən edin:

- ✓ 20%
- 1.8%
- 1.5%
- 1.9%
- 5%

105. Maya dəyərinin 60Azn, məhsul üzrə mənfəətin 15Azn olduğunu bilərək rentabellik normasını müəyyən edin:

- 75%
- 45%
- 40%
- 125%
- ✓ 25%

106. Rentabellik səviyyəsinin 28% , məhsul üzrə mənfəətin 112 Azn olduğunu bilərək maya dəyəri müəyyən edin:

- 4 Azn
- 31.36 Azn
- 3136Azn
- 143.36 Azn
- ✓ 400 Azn

107. Rentabellik səviyyəsinin 15% , məhsul üzrə mənfəətin 7.5 Azn olduğunu bilərək maya dəyəri müəyyən edin:

- 8.625 Azn
- 1.125 Azn
- 51.125 Azn
- ✓ 50 Azn
- 11.25 Azn

108. Maya dəyərinin 12Azn, rentabellik səviyyəsinin 25% olduğunu bilərək məhsul üzrə mənfəəti müəyyən edin:

- 48 Azn
- ✓ 3 Azn
- 9 Azn
- 15 Azn
- 2.08Azn

109. Maya dəyərinin 450Azn, rentabellik səviyyəsinin 50% olduğunu bilərək məhsul üzrə mənfəəti müəyyən edin:

- 675 Azn
- 400 Azn
- 11 Azn
- 9 Azn
- ✓ 225 Azn

110. Maya dəyərinin 100 Azn, rentabellik səviyyəsinin 55% olduğunu bilərək məhsul üzrə mənfəəti müəyyən edin:

- 45 Azn
- 1.81 Azn
- 0.55 Azn
- 5.5 Azn

✓ 55 Azn

111. Maya dəyərinin 50Azn, rentabellik səviyyəsinin 15% olduğunu bilərək məhsul üzrə mənfəəti müəyyən edin:

- 3.33 Azn
- 30 Azn
- ✓ 7.5 Azn
- 0.75 Azn
- 0.3Azn

112. Maya dəyərinin 50Azn, məhsul üzrə mənfəətin 30Azn və ƏDV-nin 18% olduğunu bilərək qiyməti tapın:

- 94
- 90
- 82,4
- 76,8
- ✓ 94,4

113. Maya dəyərinin 30Azn, məhsul üzrə mənfəətin 10 Azn və ƏDV-nin 18% olduğunu bilərək qiyməti tapın:

- 5.4 Azn
- 4.5 Azn
- 2.7 Azn
- 1.8 Azn
- 5.4 Azn
- 4.5 Azn
- ✓ 7.2 Azn
- 2.7 Azn
- ✓ 7.2 Azn
- 1.8 Azn

114. Maya dəyərinin 20Azn, məhsul üzrə mənfəətin 5 Azn və ƏDV-nin 18% olduğunu bilərək onun məbləğini tapın:

- 7.2 Azn
- 9 Azn
- ✓ 4.5 Azn
- 2.7 Azn
- 15 Azn

115. Maya dəyərinin 40Azn, məhsul üzrə mənfəətin 10 Azn və ƏDV-nin 18% olduğunu bilərək onun məbləğini tapın:

- ✓ 9 Azn
- 30 Azn
- 1.8 Azn
- 18 Azn
- 5.4 Azn

116. Qiymət strategiyasının növü deyil

- ✓ xüsusi qiymət strategiyası
- məqsədli qiymət strategiyası
- aşağı qiymət strategiyası
- orta qiymət strategiyası
- yüksək qiymət strategiyası

117. Qiymət strategiyası müsbət nəticə vermir

- ✓ məhsulun qiyməti tez-tez dəyişərsə
- məhsulların bazarda olma müddəti məhdud deyilsə
- bazar tədqiqatı apararaq qiymətlər barəsində qərar qəbul olunarsa

- istehlakçılara qiymət siyasətini izah etmək çətin olmazsa
- qiymətlər məqsədli bazara uyğun olduqda

118. Aşağı qiymətlər strategiyası hansı məqsəd üçün tətbiq edilmir?

- iflasa uğramaq
- ✓ yüksək mənfəət əldə etmək
- istehsalı tam gücü ilə işlətmək
- ümumi satış həcmi artırmaq
- gəlirlərin səviyyəsi

119. Bazarda öz fəaliyyəti üçün əlverişli şəraitin saxlanılması və sabitliyə çalışan firmalara xas olan strategiya

- yüksək qiymət
- dəyişməz qiymət
- məqsədli qiymət
- aşağı qiymət
- ✓ orta qiymət

120. Qiymət strategiyası deyildir:

- dəyişməz qiymət strategiyası
- ✓ xərc metodu ilə qiymət strategiyası
- yüksək qiymət strategiyası
- aşağı qiymət strategiyası
- yuvarlaq olmayan qiymət strategiyası

121. Qiymət siyasəti təmin etməlidir:

- texnologiya tətbiqini
- vahid tarif səviyyəsini
- ✓ maksimal gəlir imkanlarını
- alternativ yanaşma
- cavablar doğru deyildir

122. Orta qiymətlər strategiyası hansı halda müsbət nəticə verir:

- yüksək qiymət məhsulun yüksək keyfiyyətini təmin edərsə
- rəqabət məhduddursa
- çox saylı məmulatın nisbətən aşağı qiymətlə satışında əldə edilən gəlir ilkin yüksək qiymətlə müqayisədə əhəmiyyətsizdirsə
- yüksək və normal qiymətlər arasındakı fərq yüksək olmadıqda
- ✓ qoyulan kapitala görə uzunmüddətli və ədalətli mənfəət əldə etməyə şərait yaradırsa

123. Yüksək qiymət strategiyası hansı halda müsbət nəticə vermir:

- qiymətə az həssas olan çoxsaylı alıcılar tərəfindən cari tələbin yüksək səviyyəsi müşahidə edilirsə;
- yüksək və normal qiymətlər arasındakı fərq yüksək olmadıqda.
- yüksək qiymət məhsulun yüksək keyfiyyətini də təmin edərsə;
- ✓ rəqabət kəskindirsə;
- rəqabət məhduddursa;

124. Alışlara meyllilikdən asılı olaraq alıcılar hansı kateqoriyaya bölünür ?

- apatik alıcılar
- fərqləndirilmiş alıcılar
- etik alıcılar
- qənaətcil alıcılar
- ✓ təqlid edən alıcılar

125. Alışlara meyllilikdən asılı olaraq alıcılar hansı kateqoriyaya bölünür ?

- sadalananaların hamısı
- ✓ fərqləndirilmiş alıcılar
- təqlid edən alıcılar
- Beblen effektini izləyənlər
- “ oyunçular”

126. Alternativ metodlar qrupuna aid deyildir:

- ✓ cavablar doğru deyildir
- qiymətlərin istehsal məsrəfləri əsasında müəyyən olunması
- qiymətlərin bazarda tələbə görə müəyyən olunması
- qiymətlərin rəqabətə meyllilik əsasında müəyyən olunması
- qiymətlərin istehsal məsrəfləri ilə bazarda tapılmış tarazlığa görə müəyyən edilməsi

127. əsas (bazis) metodlar qrupuna aid deyildir:

- ✓ qiymətlərin istehsal xərcləri əsasında müəyyən edilməsi
- xərc metodu
- aqreqat metodu
- parametrik metod
- normativ parametrik metod

128. Qiymətlərin əmələ gəlməsinin metodları qrupudur:

- tövsiyyə və vasitələr
- ✓ əsas və alternativ
- qayda və prinsip
- cavablar doğru deyildir
- balın orta qiyməti

129. Qiymətəmələgəlmənin metodikası təmin edir:

- əmtəələrin istehlak faydalılığını
- qiymətlərin müəyyən edilməsi qaydasını
- əmtəələrin keyfiyyət parametrlərinin ölçüsünü
- ✓ qiymət strategiyasının reallaşdırılmasını
- marketing prinsipinin tətbiqini

130. Qiymətlərin əmələ gəlməsinin metodologiyasının əsasında dayanır:

- inflyasiya
- qiymət sistemi
- qiymət dinamika
- qiymət strukturu
- ✓ qiymət strategiyası

131. Qiymətin əmələ gəlməsinin metodologiyası deyildir:

- qiymətəmələgəlmənin idarə olunması üzrə prinsip və metodlar məcmusu
- ✓ cavablar doğru deyildir
- qiymətin əmələgəlməsi konsepsiyasının işlənilib hazırlanması
- qiymətlərin müəyyən edilməsi və əsaslandırılması
- qiymət sisteminin formalaşdırılması

132. Sərbəst (müqavilə) qiymətləri üzrə qiymətdöymə müstəqilliyinin məhdudlaşdırılması üsulu deyil -

- qiymətlərin üfüqi təsbitləşdirilməsinin qadağan olunması
- qiymətlərin şaquli təsbitləşdirilməsinin qadağan olunması
- ✓ qiymətin birdəfəlik yüksəlişi əmsalının müəyyən edilməsi

- dempinqin qadağan olunması

133. Sərbəst (müqavilə) qiymətləri üzrə qiymətdoyma müstəqilliyinin məhdudlaşdırılması üsuludur-

- bütün variantlar doğrudur
- ✓ qiymət ayri-seçkiliyinin qadağan olunması
- qiymətlərin “dondurulması”
- qiymətlərin son həddinin müəyyən edilməsi
- inhisar qiymətlərinin təsbit olunması

134. Tənzimlənən qiymətlər sahəsində qiymətdoyma müstəqilliyinin məhdudlaşdırılması üsulu deyil?

- ✓ qiymət ayri-seçkiliyinin qadağan edilməsi
- qiymətlərin son həddinin müəyyən edilməsi
- qiymət əlavələrinin son həddinin müəyyən edilməsi
- qiymət elementlərinin kəmiyyətinin normalaşdırılması
- qiymətin birdəfəlik yüksəlişi əmsalının müəyyən edilməsi

135. Tənzimlənən qiymətlər sahəsində qiymətdoyma müstəqilliyinin məhdudlaşdırılması üsuludur?

- sadalananların hamısı
- preyskurantlardan istifadə
- qiymətlərin “dondurulması”
- inhisar qiymətlərinin təsbit edilməsi
- ✓ qiymətin birdəfəlik yüksəlişi əmsalının müəyyən edilməsi

136. Təsbit edilən qiymətlər üzrə qiymətdoyma müstəqilliyinin məhdudlaşdırılması üsulu deyil?

- preyskurantlardan istifadə
- qiymətlərin “dondurulması”
- sadalananların hamısı
- inhisar qiymətlərinin təsbit edilməsi
- ✓ qiymətin birdəfəlik yüksəlişi əmsalının müəyyən edilməsi

137. Təsbit edilən qiymətlər üzrə qiymətdoyma müstəqilliyinin məhdudlaşdırılması üsuludur?

- “ədalətsiz” qiymət reklamının qadağan olunması
- sadalananların hamısı
- ✓ qiymətlərin “dondurulması”
- qiymətin son həddinin müəyyən edilməsi
- dempinqin qadağan olunması

138. Dövlətin qiymətlərə təsirinin neçə dərəcə yaxud səviyyəsi fərqləndirilir?

- 7
- 4
- 2
- ✓ 3
- 6

139. Qiymətlərin dövlət tənzimlənməsi metodlarına aid deyil -

- qiymətlərdə liderlik
- qiymətlərə dolayı təsir
- ✓ qiymətlərin bazar sığortalanması
- qiymətlərin dondurulması
- qiymətlərə nəzarət

140. Qiymətlərin dövlət tənzimlənməsinin forması deyil-

- gəlir siyasəti
- bazarda tələb – təklif nisbətlərinə təsir
- ✓ qiymətlərdə liderlik
- istehsal və tədavül prosesində dövlətin iştirakı
- antiinhisar qanunvericiliyi

141. Qiymətlərin dövlət tənzimlənməsi hansı..... xarakteri daşıyır?

- ✓ antiinflasiya
- bütün variantlar doğrudur
- “ədalətsiz” qiymət reklamı
- təsbitləşdirmə
- haqsız rəqabət

142. Tələbin gəlirə görə elastikliyi əmsalının 1,8 - ə bərabər olması uyğundur

- geyimə
- qiffen əmtəələrinə
- gündəlik tələbat mallarına
- ✓ dəbdəbə əşyalarına

143. Tələbin gəlirə görə elastikliyi əmsalının 1,0 - ə bərabər olması uyğundur

- ərzaq mallarına
- ✓ geyimə
- zərgərlik məmulatlarına
- minik avtomobillərinə

144. Tələbin gəlirə görə elastikliyi əmsalının 0,7 – yə bərabər olması uyğundur

- minik avtomobillərinə
- zərgərlik məmulatlarına
- ✓ ərzaq mallarına
- geyimə

145. Tələbin qiymətə görə çarpaz elastikliyi əmsalının sıfıra bərabər vəziyyəti uyğundur

- ✓ qeyri-asılı əmtəələrə
- əvəzedici əmtəələrə
- tamamlayıcı əmtəələrə
- ərzaq mallarına
- geyim vasitələrinə

146. Tələbin qiymətə görə çarpaz elastikliyi əmsalının 0,3 - ə bərabər olması uyğundur

- qeyri-asılı əmtəələrə
- əvəzedici əmtəələrə
- gündəlik tələbat mallarına
- ikinci dərəcəli zərurət mallarına
- ✓ tamamlayıcı əmtəələrə

147. Tələbin qiymətə görə çarpaz elastikliyi əmsalının 0,6-ya bərabər olması uyğundur

- qeyri-asılı əmtəələrə
- ikinci dərəcəli zərurət mallarına
- gündəlik tələbat mallarına
- tamamlayıcı əmtəələrə
- ✓ əvəzedici əmtəələrə

148. Tələbin qiymətə görə birbaşa elastikliyi əmsalının 0,8 - ə bərabər olması uyğundur.

- ✓ qeyri-elastik tələbə
- azalan tələbə
- fərdi tələbə
- məcmu tələbə
- elastik tələbə

149. Tələbin qiymətə görə birbaşa elastikliyi əmsalının 1, 4 - ə bərabər olması uyğundur.

- artan tələbə
- fərdi tələbə
- məcmu tələbə
- qeyri – elastik tələbə
- ✓ elastik tələbə

150. Aşağıdakılardan hansı səhvdir?

- orta qiymət səviyyəsi qarşılıqlı əvəzedicilərin qiymətləri əsasında müəyyən edilir
- orta qiymət səviyyəsi rəqib əmtəələrin qiymətləri əsasında müəyyən edilir.
- ✓ minimum qiymət səviyyəsi məhsulun maya dəyəri ilə müəyyən edilir.
- maksimum qiymət səviyyəsi məhsulun nadir xassələri əsasında müəyyən edilir.
- minimum qiymət səviyyəsi istehsal xərci ilə müəyyən edilir.

151. Qiymətlərin hesablanması modelinin mərhələsi deyildir:

- ✓ rəqabətin səviyyəsinin və rəqabətə meylliliyin təhlili
- rəqiblərin qiymət və əmtəələrinin təhlili
- qiymətin əmələ gəlməsi məsələsinin qoyuluşu
- tələbin müəyyən edilməsi
- istehsal xərclərinin qiymətləndirilməsi

152. Yüksək qiymət strategiyası aşağıdakı şərtə riayət olunması zamanı müsbət nəticə verir:

- cavablar doğru deyildir
- qiymət alıcıların əmtəəyə vermək istədikləri yuxarı və aşağı qiymət ola bilər
- ✓ Daha aşağı qiymətlə böyük miqdarda məlumatların satışından gələn mədaxil itkisi əvvəlki illə müqayisədə cüzdirsə
- istehsalçılar onu qəbul etmək istəməzlər ki, qiymət istehsal xərclərindən düz asılı olmaya bilər
- istehsalçılar bazar segmentləşdirilməsini və alıcıların qiymətə münasibətlərini nəzərə almırlar

153. Qiymətlərin istehsal xərclərinə görə müəyyən edilməsinin üstünlükləridir:

- istehsalçılar qiymətdən faydalı kommersiya vasitəsi kimi istifadə etməzlər
- qiymət alıcıların əmtəəyə vermək istədiklərindən yuxarı və aşağı ola bilər
- qiymət bazarı təmin etmək məqsədilə dəyişib, istehsal xərclərindən düz asılı olmaya bilər
- istehsalçılar bazar segmentləşdirilməsini və alıcıların qiymətə münasibətləri nəzərə almırlar
- ✓ qiymət avans olunmuş kapitalı ödəməklə məqsədli mənfəəti formalaşdırır

154. Qiymətlərin hesablanması modelinin mərhələsidir:

- məhsulun maya dəyəri ilkin əsasdır
- qiymətin yüksək səviyyəsi tələbi qeyri-mümkün edir
- qiymətin aşağı olması mənfəəti qeyri-mümkün edir
- əmtəənin nadir üstünlükləri nəzərə alınır
- ✓ rəqiblərin qiymət və əmtəələrinin təhlili

155. Mümkün qiymət səviyyəsi əsas mülahizədir:

- ✓ məhsulun maya dəyərinin nəzərə alınması
- qiymətin əmələ gəlməsi məsələsinin qoyuluşu
- tələbin müəyyən edilməsi

- qiymətin əmələ gəlməsi metodunun seçilməsi
- istehsal xərclərinin qiymətləndirilməsi

156. Qiymətlərin səviyyəsinə təsir edən vergi növü:

- mədən vergisi
- gəlir vergisi
- ✓ əlavə dəyər vergisi
- nəqliyyat vergisi
- əmlak vergisi

157. Qiymətəmələgəlmənin xarici amillərinə aid deyil -

- əmtəə hərəkəti kanalının iştirakçıları
- bazar mühiti
- istehlakçılar
- ✓ xarici ticarət dövryyəsinin həcmi
- dövlət

158. FOB və SİF şərtlərində qiymətlər fərqləndirilir

- ticarət əlavəsinin kəmiyyəti qədər
- gömrük rüsumu ödənişinin kəmiyyəti qədər
- bazar şərtləri ilə
- ödəniş şərtləri ilə
- ✓ nəqliyyat xərclərinin kəmiyyəti qədər

159. Tədavül xərcləri:

- istehsal xərcləri
- vasitəçi təşkilatların xərcləri
- ✓ nəqliyyat xərcləri
- satışdan sonrakı xidmət
- reklam xərcləri

160. Maya dəyəri:

- bazarın öyrənilməsinə çəkilən xərclərdir
- ✓ əmtəənin istehsalına və reallaşdırılmasına çəkilən xərclərin cəmidir
- istehsal avadanlıqlarının saxlanması xərcləridir
- kommersiya xərcləridir
- əmtəənin realizə olunmasından əldə olunan pulun həcmidir

161. əmtəənin qiymətinin aşağı düşməsinə təmin edir.

- İstehsal həcmi azalması.
- İqtisadi vəziyyətin qeyri-stabilliyi.
- ✓ Kapitaldan istifadədə yüksək səmərəlilik.
- Qarşılıqlı istifadədə yüksək səmərəlilik.
- Təbavüldə olan pul kütləsinin artması.

162. Tikinti maşın və mexanizmlərin illik xərclərinə aiddir.

- maşınların daşınmasına çəkilən xərclər
- yanacaq xərcləri
- tikinti maşınlarının idarə olunması ilə əlaqədar əmək haqqı xərcləri
- ✓ amortizasiya ayırmaları
- cari təmir xərcləri

163. Yükdaşıma xərcləri ibarətdir

- Əməliyyatların ilkin və yekun məsrəflərindən
- Yüklərin nəql olunma xərclərindən
- ✓ İlkin, yekun xərcləri və hərəkət əməliyyatları
- Sərnəşinlərin və yüklərin nəql olunma xərcləri
- Yükləmə və boşaltma işlərinə xərclər

164. Təklifin dəyişməsinə təsir edən qeyri-qiymət amili:

- ✓ istehsal texnologiyası
- alıcıların sayı
- alıcıların zövqü
- gəlirlərin səviyyəsi
- digər məhsulların qiymətləri

165. Sərnəşin daşıma tariflərinin əsasında nə durur?

- ✓ Bu tariflər pərakəndə ticarətə aid edilir
- Bu tariflər topdansaş ticarətə aid edilir
- Bu tariflər bazar tarazlığını yaradır
- Bu tariflər inflyasiya vəziyyətini müəyyən edir
- Bu tariflər yükləşmələrin tariflərinin dinamikasını verir

166. Nəqliyyat tariflərinin təsnifatı aşağıdakı əlamətlər üzrə aparılır

- Növlər üzrə
- ✓ Xidmət etdiyi dövriyyəyə görə
- Dövlət tənzimlənməsi dərəcəsi üzrə
- İqtisadi mühit üzrə
- Qurulma forması üzrə

167. İstehsalın mövcud səviyyəsi həcmində formalaşan tələbat

- nisbi tələbat
- mütləq tələbat
- ✓ həqiqi tələbat
- artan tələbat
- cüzi tələbat

168. Tələbin elastikliyinə təsir etmir:

- vaxt amili
- əvəzedici məhsulların olması
- ✓ firmanın mikromühiti
- məhsuldan istifadə olunması imkanlarının müxtəlifliyi
- məhsulun əldə olunmasının tezlik dərəcəsi

169. Nəqliyyat xərclərinin differensiallaşdırılması daha yüksəkdir?

- dəniz nəqliyyatında
- hava və dəniz
- ✓ çay və avtomobil nəqliyyatında
- hava nəqliyyatında
- boru-kəmə

170. Bazis şərtləri nədir?

- Məhsulun sığortalanması şərti ilə idxal və ixracı nəzərdə tutulur
- ✓ Nəqliyyat, yükləmə, boşaltma, məhsulun sığortalanması və əmtəələrin dövlət sərhəddini keçdiyi zaman gömrük sənədləşdirilməsi xərclərinin qiymətdə əks olunması şərtləri nəzərdə tutulur

- Satışla əlaqədar nəqliyyat və gömrük xərclərinin satıcı tərəfindən ödənilməsidir
- Alışla bağlı bütün xərclərin alıcının öz üzərinə götürməsi şərti başa düşülür
- Məhsulların gömrük rüsumları tətbiq edilməsi şərti ilə ixracatı nəzərdə tutulur

171. Aşağıdakılardan hansı tələbin qeyri-qiymət determinantı deyil?

- alıcıların sayı
- qarşılıqlı əvəzedici əmtəələrin qiymət fərqləri
- gələcək qiymət və gəlirə görə istehlakçı gözləməsi
- ✓ vergilər və dotasiyalar
- alıcıların zövqü

172. Aşağıdakılardan hansı təklifin qeyri-qiymət determinantı deyil?

- ✓ alıcıların gəlirləri
- satıcıların sayı
- resursların qiymətləri
- qiymət dəyişməsinin gözlənilməsi
- digər əmtəələrin qiymətləri

173. Faktiki satış göstəricilərinin uyğun plan göstəriciləri ilə müqayisə edilməsi və qiymətləndirilməsi necə adlanır?

- ✓ satış imkanlarının təhlili
- satış norması
- satış prosesi
- müəssisənin bazar payının müəyyən edilməsi
- marketing tədqiqatı

174. Qiymətlər üzrə liderliyin əsas əlaməti hansılardır?

- satışın həcmının artırılması
- azad rəqabət mühiti
- məhsulun keyfiyyəti
- ✓ məhsulun istehsalına çəkilən xərclərə nəzarət
- marketing tədqiqatının keyfiyyəti

175. Qiymətləri aşağı salmağa sövq edən amil:

- ✓ bazarda əsas yer tutmağa çalışmaq
- cari tələbin yüksək tələbi
- daha çox alıcı kütləsi cəlb etmək
- uzunmüddətli mənfəət əldə etməyə çalışmaq
- rəqabətin olması

176. Qiymət bu amillərdən asılı deyildir:

- firmanın məqsədləri
- ✓ firmanın istehsal gücü
- keyfiyyətin fərqləri
- rəqabətin olması ehtimalı
- bazarın segmentləşdirilməsi imkanı

177. Birbaşa xərclərin tərkibinə daxil deyildir:

- sair düzünə xərclər
- tikinti və maşın və mexanizmlərinin istismar xərcləri
- fəhlələrin əsas əmək haqqı
- materialların və konstruksiyaların dəyəri
- ✓ inzibati – təsərrüfat xərcləri

178. Təklifin qeyri-qiymət determinantlarına aid deyildir:

- istehsal texnologiyası
- vergilər və dotasiyalar
- resursların qiymətləri
- qiymət dəyişməsinə gözlənilir
- ✓ region infrastrukturu

179. İnzibati təsərrüfat xərclərinə aiddir:

- ✓ poçt – teleqraf, dəftərxana və telefon xərcləri
- təşkilatın əmlakının sığortalanması
- fəhlələrə verilən əlavə əmək haqqı
- obyektlərin verilməsinə maliyyə xərcləri
- reklamlara çəkilən xərclər

180. Üstəlik xərclərin tərkibinə aid deyildir:

- tikinti quraşdırma işlərinin təşkili ilə əlaqədar xərclər
- inzibati təsərrüfat xərcləri
- ✓ maşın və mexanizmlərin istismar xərcləri
- tikintidə işçilərə xidmətlə əlaqədar olan xərclər
- sair üstəlik xərclər

181. Tələbin (Q) qiymətə (P) görə çarpaz elastikliyi əmsalı (l_{xy}) aşağıdakı kimi hesablanır (x və y əmtəələri ifadə edir)

•

$$l_{xy} = \frac{P_x + P_y}{Q_x + Q_y}$$

•

$$l_{xy} = \frac{\Delta Q_x}{\Delta P_y} \cdot \frac{P_x + P_y}{Q_x + Q_y}$$

•

$$l = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{Q_1 + Q_2}{P_1 + P_2}$$

✓

$$l_{xy} = \frac{\Delta Q_x}{\Delta P_y} \cdot \frac{P_y}{Q_x}$$

•

$$l_{xy} = \frac{\Delta Q_x}{\Delta P_y}$$

182. Tələbin gəlirə görə elastikliyi əmsalının (l_r) hansı kəmiyyəti qeyri-elastik tələbə uyğundur?

•

$$0 < l_r < 1$$

•

$$l_r > 1$$

•

•

$$l_r < 1$$

✓

$$l_r = \sim$$

•

$$l_r = 1$$

183.

Məhsul satışından əldə edilən mənfəətin (M_t) qiymətdən asılılığı aşağıdakı düsturla hesablanır (q -satış həcmi, Z – qiymət, P_d – məhsul vahidinə düşən dəyişən xərclər, F -məcmu sabit xərcləri)

•

$$M_t = \sum qZ - qP_d + F$$

•

$$M_t = \sum qZ + qP_d - F$$

✓

$$M_t = \sum qZ - \sum qP_d - F$$

•

$$M_t = \sum qZ - \sum qP_d$$

•

$$M_t = \sum qZ - F$$

184.

Tələbin (Q) qiymətə (P) görə birbaşa elastikliyi əmsalı (l) aşağıdakı kimi hesablanır.

•

$$l = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{Q_1 + Q_2}{P_1 + P_2}$$

•

$$l = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{Q}{P}$$

•

$$l = \frac{\Delta Q}{Q} \cdot \frac{\Delta P}{P}$$

✓

$$l = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{Q_1 + Q_2}{P_1 + P_2}$$

•

$$l = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{P}{Q}$$

185.

Tələbin (Q) gəlirə (R) görə elastikliyi əmsalı (l_r) aşağıdakı kimi hesablanır.

•

$$l_r = \frac{\Delta Q}{R} : \frac{\Delta R}{Q}$$

•

$$l_r = \frac{\Delta Q}{Q} : \frac{\Delta R}{R}$$

•

$$l_r = \frac{\Delta Q}{Q} \cdot \frac{\Delta R}{R}$$

•

$$l_r = \frac{\Delta Q}{R} \cdot \frac{\Delta R}{Q}$$

✓

$$l_r = \frac{\Delta Q}{\Delta R} \cdot \frac{R}{Q}$$

186. Qiymət dəyişməsinə rəqiblərin reaksiyası nə vaxt olur?

- Satıcılar məhdud sayda olarsa və əmtəələr az fərqlənərsə.
- Satıcıların sayı çox olarsa, və təklif olunan əmtəələr eyni deyilsə.
- Təklif olunan əmtəələr oxşar deyilsə və bazara giriş maneələri yoxdursa.
- Bazara giriş və çıxış üçün maneələr vardır.

✓ Bazar haqqında informasiya əldə etmək asandırsa.

187. İstehlakçı qiymət dəyişməsinə nə vaxt həssaslıq göstərmir.

- ✓ İstehlakçının əmtəəyə xərci onun məcmuu gəlirində az bir pay tutarsa,
- İstehlakçı qarşılıqlı əvəzolunan əmtəələrin keyfiyyət və qiymətini müqayisə edə bilirsə.
- Əmtəə bazarda digər əvəzedici məhsullara yaxın yerləşdirilibsə.
- İstehlakçının əmtəəyə xərci onun gəlirləri ilə müqayisədə yüksəkdirsə.
- İstehlakçıya əmtəə əvəzediciləri məlumdursa.

188. Bir-birini qarşılıqlı əvəz edən əmtəələr üçün tələbin qiymətə görə çarpaz elastikliyi əmsalı (l_{xy}) hansıdır?

•

$$0 < l_{xy} < 1$$

- doğru cavab yoxdur

✓

$$l_{xy} > 0$$

•

$$l_{xy} < 1$$

•

$$l_{xy} = \sim$$

189. Məhsulun istehsalı həcmindən asılı olan xərclər hansılardır?

- ✓ dəyişən və sabit.
- dolayı
- alternativ
- dəyişən
- sabit

190. Qiymətin əmələ gəlməsinə aktiv təsir göstərmir

- valyuta məzənnəsi
- ✓ investisiya siyasəti
- inflyasiya
- bazarın inhisarlaşması
- dempinq

191. Zərərsizlik nöqtəsində qiymət bərabərdir -

- maya dəyəri və ƏDV-nin cəminə
- ümumi gəlirlə sabit xərclərin fərqinə
- ✓ sabit və dəyişən xərclərin cəminə
- maya dəyəri və mənfəətin cəminə
- ümumi gəlirin maya dəyərində olan nisbətində

192. əmtəə dəstəsinin faydalılığının kəmiyyət qiymətləndirilməsi (yanlış cavabı göstərin)

- müstəsna xarakterə malikdir
- ✓ ictimai xarakterə malikdir
- subyektiv xarakterə malikdir
- fərdi və subyektiv xarakterə malikdir,
- fərdi xarakterə malikdir

193. Son hədd faydalılığı

- istehsal həcmində bir vahid artması zamanı əmtəə dəstəsinin ümumi faydalılığının artımıdır
- ✓ istehlak həcmində bir vahid artması zamanı əmtəə dəstəsinin ümumi faydalılığının artımıdır
- istehlak həcmində bir vahid azalması zamanı əmtəə dəstəsinin faydalılığının dəyişməsidir
- istehlak həcmində mütənasib olaraq qiymətlərin dəyişməsidir
- istehlak həcmində azalması nəticəsində pul vəsaitlərinə qənaətdir

194. Fərqsizlik əyrisinin xassəsi deyil

- yuxarıda və sağda yerləşən fərqsizlik əyrisi daha faydalı əmtəə dəstəsinə xarakterizə edir
- fərqsizlik əyriyə heç vaxt kəsişmərlər
- fərqsizlik əyriyə mənfi meyilliyə malikdir
- doğru cavab yoxdur
- ✓ fərqsizlik əyriyə müsbət meyilliyə malikdir

195. Satışın həvəsləndirmə formalarının seçilməsinə ən çox təsir edən amil hansıdır?

- qiymət
- ✓ müəssisənin maliyyə vəziyyəti
- strateji marketing

- bazarın kompleks öyrənilməsi
- marketing strategiyası

196. Gəlir effekti hansı halda yaranır?

- ✓ əmtənin qiymətinin aşağı düşməsi istehlakçının real gəlirini artırır
- əmtənin qiymətinin artması düşməsi istehlakçının real gəlirini azaldır
- büdcə xəttinin fərqsizlik əyrisinə paralelliyi zamanı
- büdcə xəttinin fərqsizlik əyrisi ilə kəsişməsi zamanı
- əmtənin qiymətinin aşağı düşməsi istehlakçının real gəlirini azaldır

197. Qiymətlərin, mənfəətliliyin və bazar mövqeyinin sabitləşdirilməsi vəzifəsi hansı müəssisələr üçün aktualdır?

- inhisarçı
- iri
- xırda
- sadalananların hər biri
- ✓ böyük inkişaf potensialına malik olan

198. Qiymət strategiyasının işlənilməsi prosesinin elementlərinə aid deyil -

- maliyyə məqsədlərinin dəqiqləşdirilməsi
- bazarın segment təhlili
- maliyyə təhlili
- ✓ strateji təhlil
- marketing strategiyasının dəqiqləşdirilməsi

199. Dəmpinq nədir?

- məhsulun süni surətdə aşağı salınmış qiymətlərlə satışı
- məhsulun irihəcmli güzəştlərlə satışı
- heç biri doğru deyil
- ✓ məhsulun süni surətdə aşağı salınmış qiymətlərlə satışı və məhsulun xarici bazarda daxili bazar qiymətindən aşağı qiymətlə satışı
- məhsulun xarici bazarda daxili bazar qiymətindən aşağı qiymətlə satışı

200. Hansı qiymətlər dəmpinq qiyməti sayılır?

- ✓ daxili bazar qiymətindən 20%, dünya bazar qiymətindən 8% aşağı qiymətlər
- daxili bazar qiymətindən 18%, dünya bazar qiymətindən 20% aşağı qiymətlər
- daxili bazar qiymətindən 20%, dünya bazar qiymətindən 18% aşağı qiymətlər
- daxili və xarici bazar qiymətlərindən 10-15% aşağı olan qiymətlər
- daxili bazar qiymətindən 8%, dünya bazar qiymətindən 20% aşağı qiymətlər

201. Yüksək qiymət strategiyası müsbət nəticə verir:

- rəqabət məhduddursa
- ✓ ümumi satış həcmi artırmaq məqsədi qoyulduqda
- məhsulun keyfiyyətinə uyğun olduqda
- qiyməti az həssas olan çoxsaylı alıcılar tərəfindən tələbin yüksək səviyyəsi müşahidə edildikdə
- yüksək və normal qiymətlər arasındakı fərq yüksək olmadıqda

202. İnvestisiya multiplikatoru necə hesablanır ?

- əmanətlərin investisiyaya nisbəti kimi
- ✓ gəlirin artımının investisiyanın artımına nisbəti kimi
- gəlirin investisiyanın artımına nisbəti kimi
- doğru variant yoxdur
- gəlirin artımının investisiyaya nisbəti kimi

203. Məcmu tələbin tərkib elementi deyil –

- istehlak
- xalis ixrac
- dövlət satınalmaları
- ✓ dövlət xərcləri
- investisiya

204. Alışlara meyllilikdən asılı olaraq alıcılar hansı kateqoriyaya bölünür ?

- ✓ fərqləndirilmiş alıcılar
- “ oyunçular”
- Beblen effektini izləyənlər
- sadalananların hamısı
- təqlid edən alıcılar

205. Alışlara meyllilikdən asılı olaraq alıcılar hansı kateqoriyaya bölünür ?

- qənaətcil alıcılar
- etik alıcılar
- apatik alıcılar
- fərqləndirilmiş alıcılar
- ✓ təqlid edən alıcılar

206. Digər alıcıların davranışlarının təsirindən asılı olaraq istehlakçıların davranış modelidir –

- ✓ Beblen effekti
- ehtiyatların yaradılması effekti
- müqayisənin mürəkkəbliyi effekti
- sadalananların hər biri
- son nəticə üzrə əmtənin qiymətləndirilməsi

207. Xərc qiymətməmələgəlməsində qiymətlərin formalaşmasının əsası deyil:

- ✓ ümumi istehsal xərcləri
- orta qaimə xərcləri
- mənfəətin xüsusi çəki əmsalı
- heç biri
- məhsul vahidinin istehsalına çəkilən dəyişən xərclər

208. əgər əmtənin qiyməti onun keyfiyyətini əks etdirirsə -

- qiymət keyfiyyətə zəmanətdir
- keyfiyyət bilavasitə qiymətdə özünü biruzə verir
- qiymət yeganə keyfiyyət göstəricisidir
- ✓ alıcılar qiymətə yüksək həssaslıq göstərir
- alıcılar qiymətə az həssasdırlar

209. Digər alıcıların davranışlarının təsirindən asılı olaraq istehlakçıların davranış modeli deyil

- Snob effekti
- təqlid edənlər
- ✓ müqayisənin mürəkkəbliyi effekti
- sadalananların heç biri
- Beblen effekti

210. Akselerator və multiplikatorun fəaliyyətinin uzlaşması nəyi ifadə edir ?

- ✓ işgüzar fəallığın dəyişməsinə
- istehlak tələbinin dəyişməsinə
- istehlak xərclərinin dəyişməsinə

- maliyyə göstəricilərinin dəyişməsinə
- investisiya qoyuluşunun dəyişməsinə

211. Aktiv qiymətməmələgəmə nədir?

- ✓ satışın idarə edilməsi çərçivəsində qiymətdəyişmə
- rentabelliğin məqsədli səviyyəsi əsasında qiymətdəyişmə
- rəqiblərin qiymət qərarları əsasında qiymətdəyişmə
- bütün variantlar doğrudur
- alternativ metodlar əsasında qiymətdəyişmə

212. Passiv qiymətməmələgəmə nədir?

- ✓ rəqiblərin qiymət qərarları əsasında qiymətdəyişmə
- alternativ metodlar əsasında qiymətdəyişmə
- satışın idarə edilməsi çərçivəsində qiymətdəyişmə
- bütün variantlar doğrudur
- rentabelliğin məqsədli səviyyəsi əsasında qiymətdəyişmə

213. Firmanın idarəetmə konsepsiyasının alətləri hansılardır?

- xərclərin və qiymətlərin hesablanması
- xərclər və qiymətlərlə idarəetmə
- qiymətlərin və qiymətliliklə nəzarət
- ✓ bütün variantlar doğrudur
- qiymətlərin və qiymətliliyin idarə edilməsi

214. Praktiki qiymətməmələgəmədə iqtisadi nəzəriyyənin nəticələrindən istifadə variantları hansılardır?

- radikal
- konstruktiv və radikal
- praktik və kompromiss
- ✓ radikal və kompromiss
- kompromiss

215. Qiymətlərin dövlət tənzimlənməsi forması deyil

- antiinhişar qanunvericiliyi ilə tənzimləmə
- ✓ antiinflasiya siyasəti ilə tənzimləmə
- pul tədavülü sferası vasitəsilə tənzimləmə
- istehsal və tədavül prosesində bilavasitə iştirak etməklə tənzimləmə
- gəlir siyasəti ilə tənzimləmə

216. Qiymətlərin dondurulması səmərəlidir?

- qismüddətli dövrdə
- ✓ yüksək inflasiya zamanı
- mülayim inflasiya zamanı
- bütün variantlar doğrudur
- uzunmüddətli dövrdə

217. Konyunkturaya təsir edən daim fəaliyyət göstərməyən qeyri-tsiklik amil:

- elmi-texniki tərəqqi
- inflasiya
- əmtəələrin istehsalı və istehlakında mövsümlilik
- ✓ kortəbii hadisələr
- istehsal və kapitalin təmərküzləşməsi

218. Hansı ölkədə tənzimlənən qiymətlərin xüsusi çəkisi daha yüksəkdir?

- Avstriya;
- ABŞ;
- İngiltərə;
- ✓ İsveçrə
- Fransa;

219. Fərqsizlik qiyməti nədir?

- normal əmtəənin qiyməti
- ✓ alternativ əmtəələrin ən yaxsının qiyməti
- aşağı kateqoriyalı əmtəənin qiyməti
- istehlak xidmətlərinin tarifləri
- orta bazar qiyməti

220. Nadir əmtəəyə patentin mövcudluğu hansı strategiyanın reallaşdırılmasına imkan verir?

- neytral qiymətəmələgəlmə
- bazara ciddi daxilolma
- yüksək dəyərlilik
- "qaymaqyığma"
- ✓ mükafatlı qiymətəmələgəlmə

221. Müəssisədə bir neçə qiymət strategiyasının eyni vaxtda tətbiqi mümkündürmü?

- yalnız hakim mövqeyə malik müəssisələrdə mümkündür
- yalnız ekstremal şəraitli bazarlarda mümkündür
- mümkün deyil
- ✓ mümkündür
- bu yolverilməzdir

222. Tam (təkmil) sıralanma aksiomuna görə

- $A > B$
- $A \sim B + C$
- ✓ $A > B; A \sim B$
- $A + B \sim C$
- $A \sim B$

223. İstehlakçı nə vaxt maksimum faydalılığa nail olur

- $\frac{MU_A}{P_A} + \frac{MU_B}{P_B} = \frac{MU_C}{P_C} = \dots = \alpha$
- ✓ $\frac{MU_A}{P_A} = \frac{MU_B}{P_B} = \frac{MU_C}{P_C} = \dots = \alpha$

$$\frac{MU_A}{P_A} = \frac{MU_B}{P_B} = \frac{MU_C}{P_C} = \dots = \alpha$$

•

$$A > B; A \sim B$$

•

$$\frac{MU_A}{P_A} / \frac{MU_B}{P_B} = \frac{MU_C}{P_C} \times \alpha$$

•

$$\frac{MU_A}{P_A} + \frac{MU_B}{P_B} = \frac{MU_C}{P_C} \neq \dots \neq \alpha$$

224. İstehlakçının nominal gəlirlərinin və digər əmtəələrin qiymətlərinin sabit qalması şəraitində istehlakçı tələbinin ucuzlaşmış əmtəələrə keçməsi baş verir. Qiymətin tələbin həcminə belə təsiri necə adlanır?

- mənfəət effekti
- miqyas effekti
- faydalılıq effekti
- ✓ əvəzetmə effekti
- gəlir effekti

225. Nominal gəlirin dəyişməz qalması şərtlə qiymətin dəyişməsi istehlakçının real gəlirlərinin artması deməkdir. Qiymətin istehlakçının tələbinə belə təsiri necə adlanır?

- əvəzetmə effekti
- faydalılıq effekti
- səmərə effekti
- ✓ gəlir effekti
- miqyas effekti

226. Aşağıdakılardan hansı faydalılığın və tələbin təhlilinə sıra (ordinalist) yanaşma aksiomu deyil?

- təminolunmazlıq aksiomu
- ✓ istehlakçının qeyri-asılılığı aksiomu
- istehsalçının qeyri-asılılığı aksiomu
- tam (təkmil) sıralanma aksiomu
- tranzitivlik aksiomu

227. İstehlakın gəlirə nisbəti nəyə bərabərdir?

- Engel əmsalına
- istehlaka son hədd meylliyinə
- ✓ istehlaka orta hədd meylliyinə
- istehlaka hədd meylliliyi
- yığma son hədd meylliyinə

228. İstehlaka və əmanətə son hədd meylliliklərinin cəmi-

- mənfidir
- ✓ sıfıra bərabərdir
- birə bərabərdir
- gəlirə bərabərdir
- dəyişkən kəmiyyətlərlə ölçülə bilər

229. İstehlaka təsir göstərən obyektiv amil deyil?

- nağd vəsaitlər

- faiz dərəcəsi
- qiymətlər
- ✓ istehlakçı davranışı
- likvid aktivlər

230. əmanətə son hədd meylliliyi –

- əmanətin dəyişməsinin gəlir dəyişməsinə hasilidir
- əmanət dərəcələrinin kredit dərəcələrinə nisbətidir
- əmanət dərəcələri ilə kredit dərəcələrinin cəmidir
- əmanət dərəcələri ilə kredit dərəcələrinin fərqidir
- ✓ əmanətin dəyişməsinin gəlir dəyişməsinə nisbətidir

231. əgər son meylliliyi 1-ə bərabədirsə

- ✓ gəlirin artımı istehlaka yönəldilir
- gəlirin artımı istehlak və əmanət arasında bölünür
- gəlirlərin artımı baş vermir
- doğru variant yoxdur
- gəlirin artımı əmanətə yönəldilir

232. əgər son hədd meylliliyi sifra bərabədirsə

- ✓ gəlirin artımı əmanətə yönəldilir
- gəlirin artımı istehlaka yönəldilir
- gəlirlərin artımı baş vermir
- doğru variant yoxdur
- gəlirin artımı istehlak və əmanət arasında bölünür

233. əgər son hədd meylliliyi $\frac{1}{2}$ -ə bərabədirsə

- gəlirlərin artımı baş vermir
- ✓ gəlirin artımı istehlak və əmanət arasında bölünür
- gəlirin artımı əmanətə yönəldilir
- doğru variant yoxdur
- gəlirin artımı istehlaka yönəldilir

234. Sərbəst qiymətlərin tənzimlənməsi sahəsində tətbiq olunan metoddur

- dempinqin qadağan olunması
- proteksionizm
- ✓ dempinqin və qiymət ayrışdırılışının qadağan olunması
- heç biri
- qiymət ayrışdırılışının qadağan olunması

235. Qiymətin bazar konyunkturmasının təsiri altında formalaşması hansı amilin təsiri altında baş verir?

- strateji
- iqtisadi amil
- təbii amil
- demoqrafik amil
- ✓ taktiki amil

236. Qiymətməhləgəlmə prosesinin dövlət tərəfindən inzibati tənzimlənməsi formasıdır?

- Vergi tənzimlənməsi
- Müəyyən dövr üçün qiymətin birdəfəlik yüksəlişi əmsalının müəyyən edilməsi
- ✓ Təsbit edilmiş qiymət və tariflərin müəyyən olunması
- Bütün inzibati tədbirlər
- Rentabelliyyənin son həddinin müəyyən edilməsi

237. Geniş mənada konyunktura:

- hadisələrin böhranı
- ✓ qarşılıqlı əlaqədə keçid vəziyyətlərinin şəraitini və əlaqələrin məcmusunu ifadə edir
- ictimai kapitalın təkrar istehsalı prosesində yaranan ziddiyyətlərin vahidliyini nümayiş etdirir
- hər hansı bir ölkənin vəziyyətini xarakterizə edir.
- təkrar istehsal prosesinə bilavasitə bazar ifadəsində baxır

238. Qiymət və xərclər arasında asılılığın real ardıcılığı necədir?

- ✓ qiymət - mümkün satış həcmi - mümkün istehsal həcmi - məhsul vahidinə çəkilən xərc
- qiymət - mümkün satış həcmi - mümkün istehsal həcmi
- qiymət - mümkün istehsal həcmi - mümkün satış həcmi - məhsul vahidinə çəkilən xərc
- qiymət - mümkün satış həcmi - məhsul vahidinə çəkilən xərc
- qiymət - mümkün istehsal həcmi - mümkün satış həcmi - məhsul vahidinə çəkilən xərc

239. Qiymətlərin idarə olunması üzrə konkret praktiki tədbirlər sistemi necə adlanır?

- qiymət siyasəti
- qiymət strategiyası
- qiymətlərin bazar sığortalanması
- qiymətlərin differensiallaşdırılması
- ✓ qiymət taktikası

240. İstehlakçının büdcə məhdudiyyəti aşağıdakı kimi ifadə olunur

•

$$I = \frac{P_x \cdot x}{P_y \cdot Y}$$

•

$$I = P_x \cdot x - P_y \cdot Y$$

•

$$I = \frac{P_x \cdot x + P_y \cdot Y}{P_x + P_y}$$

•

$$I = \frac{P_x \cdot x + P_y \cdot Y}{x + Y}$$

✓

$$I = P_x \cdot x + P_y \cdot Y$$

241. Tranzitivlik aksiomuna görə

•

$$A \sim B > C, B > A$$

✓

$$A > B > C; A > C; A > B \sim C$$

•

$$A > B, B > C, C > A$$

$$A > B > C; A > C;$$

•

$$A > B \sim C, A > C$$

242. İstehlakçının optimumu şərti əmtəələrin son hədd faydalılığı (MU) və qiymətləri (P) vasitəsilə necə ifadə olunur?

•

$$\frac{MU_x}{P_y} = \frac{MU_x}{P_x}$$

•

$$\frac{MU_x}{MU_y} + \frac{P_y}{P_x} = 1$$

•

$$\frac{MU_x}{MU_y} - \frac{P_y}{P_x} = 1$$

•

$$\frac{MU_x}{MU_y} = \frac{P_y}{P_x}$$

✓

$$\frac{MU_x}{P_x} = \frac{MU_x}{P_y}$$

243. İstehlakçının aylıq gəliri R, istehlak etdiyi əmtəələr x və Y əmtəələri, onların qiymətləri isə uyğun olaraq Px və Py olarsa, büdcə xəttinin tənliyi necə ifadə olunur

•

$$Y = \frac{I}{P_y} - \frac{P_x}{P_y} \cdot x$$

•

$$Y = \frac{I}{P_y} - \frac{P_x}{P_y}$$

•

$$Y = \frac{I}{P_y} + \frac{P_y}{P_x} \cdot x$$

•

$$Y = \frac{I}{P_y} - \frac{P_y}{P_x} \cdot x$$

✓

$$Y = \frac{I}{P_y} + \frac{P_x}{P_y} \cdot x$$

244. Nəzəri cəhətdən müəssisənin məqsədi deyil:

- ✓ müəssisənin bazar dəyərinin maksimumlaşdırılması
- satış həcmnin maksimumlaşdırılması
- aktivlərin artımı tempinin maksimumlaşdırılması
- bazar mövqeyinin yaxşılaşdırılması
- mənfəətin maksimumlaşdırılması

245. Nəzəri cəhətdən müəssisənin məqsədidir:

- sabitliyin təmin edilməsi
- sadalananların hər biri
- ✓ aktivlərin artımı tempinin maksimumlaşdırılması
- bazar mövqeyinin yaxşılaşdırılması
- rentabellik

246. Kommersiya fəaliyyətinə investisiya qoyuluşunun səmərəliliyi şərti deyil:

- rəqəbatqabiliyyətliliyin yüksəlməsi
- ✓ effektiv menecment
- heç biri
- effektiv investisiyalar
- müəssisənin bazar dəyərinin artımı

247. Kommersiya fəaliyyətinə investisiya qoyuluşunun səmərəliliyi şərtidir:

- ✓ rəqəbatqabiliyyətliliyin yüksəlməsi
- siyasi himayədarlıq
- reyting
- aktivlərin satışının artması
- effektiv menecment

248. İstehsal Texniki Təyinatlı məhsullar bazarında alıcının bazar gücü aşağı deyil

- alıcı firmanın ölçüsündən
- satıcıdan asılılıqdan
- kredit reytingindən
- gələcəkdə gözlənilən tədarük həcmindən
- ✓ keçmişdə reallaşdırılan tədarük həcmindən

249. İstehsal-texniki təyinatlı məhsulların satışına təsir göstərən amillərə aiddir

- bazar konyunkturası
- dilerin xüsusiyyətləri
- ✓ əmtəənin, firmanın və dilerin xüsusiyyətləri
- firmanın xüsusiyyətləri
- əmtəənin xüsusiyyətləri

250. Ucuzlaşdırmanın məqsədlərinə aid deyil

- ✓ dəbdə olan məhsulların satışının stimullaşdırılması

- mövsümün sonunda qalıq məhsulun satışının sürətləndirilməsi
- «geniş çeşid» siyasətinin həyata keçirilməsi
- aşağı keyfiyyətli məhsulun satışının stimullaşdırılması
- çeşid siyasətində buraxılan səhvlərin aradan qaldırılması

251. Qiymət sıraları yüksək nəticələri təmin edir

- onun elementləri diopozonlarla verilsə
- qiymət sıraları tez-tez dəyişdirilsə
- ✓ 3-4 qiymət zonasından ibarət olarsa
- 2-4 qiymət zonasından ibarət olarsa
- onun elementləri qrup qiymətləri ilə verilsə

252. Differensial qiymətlər ayrı-seçkili qiymətlərdən fərqlənir

- xərclərin fərqliliyinə əsaslanmasına görə
- keyfiyyətin fərqliliyinə əsaslanmasına görə
- satış yerinin fərqliliyinə görə
- satışdan sonrakı xidmət səviyyəsinə görə
- ✓ xərclərin və keyfiyyətin fərqliliyinə əsaslanmasına görə

253. İstehlak xidmətlərinə qiymətdoymada nəzərə alınmayan məsrəf növü hansıdır?

- fiziki güc məsrəfləri
- ✓ pul məsrəfləri
- vaxt məsrəfləri
- əsəbi-psixi məsrəflər
- sensor məsrəflər

254. İstehlak mallarına qiymətdoyma metodlarına aid deyil

- ucuzlaşdırma
- qiymət sıralarının formalaşdırılması
- ✓ parametrik qiymətməlgəlmə
- sadələşdirilmiş qiymətməlgəlmə
- qiymət ayrı-seçkiliyinin miqyasının tənzimlənməsi

255. Son hədd gəliri –

- məhsul satışından gəlirlərin minimum həddi
- əmtəəlik məhsulun satışından əldə edilən gəlir
- ✓ əlavə məhsul vahidinin satışından əldə edilən gəlir
- doğru variant yoxdur
- məhsul satışından gəlirlərin maksimum həddi

256. Son hədd xərcləri –

- doğru variant yoxdur
- ✓ əlavə məhsul vahidinin istehsalına çəkilən xərclər
- məhsul vahidinin istehsalına çəkilən xərclərin son həddi
- bütün variantlar doğrudur
- ümumi istehsal xərclərinin son hədd kəmiyyəti

257. Differensiallaşdırılmış qiymətməlgəlmənin çatışmazlığı deyil

- alqı-satqı prosesinə vaxt itkisi
- əmtəələrin satışı prosesinin ləngidilməsi
- bəzi müştərilər tərəfindən narazılığın yaranması mümkünlüyü
- həddən artıq güzəştlərin təqdim olunması təhlükəsi
- ✓ qiymətin əmtəənin istehlak faydalılığını əks etdirilməsi

258. İstehsal texniki təyinatlı məhsullara qiymətin formalaşması amili deyil

- düzgün cavab yoxdur
- ✓ satılan əmtəənin xarakteri və satışa təsir edən amillər
- satışa təsir edən amillər
- satılan əmtəənin xarakteri
- bazar iştirakçılarının əhatə dairəsi

259. İstehsal texniki təyinatlı məhsulların qiymətlərinə alıcı həssaslığı sxemi

- komplekstləşdiricilər → köməkçi materiallar → maşın və avadanlıqlar
- komplekstləşdiricilər → maşın və avadanlıqlar → köməkçi materiallar
- ✓ köməkçi materiallar → maşın və avadanlıqlar → komplekstləşdiricilər
- maşın və avadanlıqlar → köməkçi materiallar → komplekstləşdiricilər
- maşın və avadanlıqlar → komplekstləşdiricilər → köməkçi materiallar

260. Sadələşdirilmiş qiymətmələgəlmə nədir?

- həmcins məhsulun fərqli qiymətlərlə satışı
- əmtəənin bütün alıcılara bərabər qiymətlərlə satışı
- əmtəənin vaxt üzrə fərqli qiymətlərlə satışı
- əmtəənin ərazi üzrə fərqli qiymətlərlə satışı
- ✓ əmtəənin bütün alıcılara differensial qiymətlərlə satışı

261. Qiymət ayır-seçkiliyi aid deyil -

- məhsulun müxtəlif yerlərdə fərqli qiymətlərlə satışı
- alıcının danışıq aparmaq qabiliyyətinə görə fərqli qiymətlərin təyini
- məhsulun müxtəlif alıcılara fərqli qiymətlərlə satışı
- məhsulun müxtəlif vaxtlarda fərqli qiymətlərlə satışı
- ✓ müxtəlif məhsulların vahid qiymətlərlə satışı

262. İstehlak mallarının alınması motivi deyil

- ✓ tələb
- zərurət
- istək
- arzu
- tələbat

263. Tənzimlənən qiymətlər haqqında Azərbaycan Respublikası qanunu neçənci ildə qəbul edilmişdir?

- 2005
- 2008
- 2006
- 2009
- ✓ 2003

264. Tenderdə iştirak edən müəssisədə istehsal güclərinin normal yüklənməməsi əmsalı dəyişir

- 15 – 18% arasında
- 10 – 20% arasında
- 12 – 15% arasında
- ✓ 10 -15% arasında
- 10 -12% arasında

265. Ləngitmə əmsalının kəmiyyəti dəyişir

- 0,4 – 0,8 arasında

- 0,3 – 0,7 arasında
- 0,2 – 0,6 arasında
- ✓ 0,5 – 0,8 arasında
- 0,7 – 0,9 arasında

266. İstehsal texniki təyinatlı məhsullara qiymətdəyər modelı hansıdır?

- $$P = a \cdot (N_1^{b_1} \cdot N_2^{b_2} \cdot \dots \cdot N_k^{b_k})$$

- $$P = N_1 \cdot N_2 \cdot \dots \cdot N_k$$

- $$P = a \cdot N_1 \cdot N_2 \cdot \dots \cdot N_k$$

- $$P = N_1^{b_1} \cdot N_2^{b_2} \cdot \dots \cdot N_k^{b_k}$$

✓

$$P = a \cdot N_1^{b_1} \cdot N_2^{b_2} \cdot \dots \cdot N_k^{b_k}$$

267. İnhisarçı adətən –

- hamısı doğrudur
- ✓ xalis rəqabət şəraitindən az miqdarda istehsal edir, xalis rəqabətli müəssisə ilə müqayisədə yüksək qiymətli məhsul edir
- xalis rəqabət şəraitindən az miqdarda istehsal edir
- xalis rəqabətli müəssisə ilə müqayisədə yüksək qiymətli məhsul edir
- qiyməti orta xərclərə bərabər olan məhsul istehsal edir

268. Aşağıda verilən mülahizələrdən hansı səhvdir

- bazar üzərində hakimiyyətə malik firmalar tez-tez qiymət ayrı-seçkiliyi təcrübəsinə müraciət edirlər
- hamısı doğrudur
- inhisarçı həmişə qiyməti son hədd xərcləri kəmiyyətindən yuxarı təyin edir
- ✓ inhisarçı üçün həmişə son hədd gəliri qiymətdən yuxarıdır
- inhisar özündə natamam rəqabətin son halını birləşdirir

269. İqtisadiyyatın hansı sahələrində inhisarlaşmanın qarşısının alınması iqtisadi cəhətdən məqbul sayılır?

- ✓ təbii inhisar
- xidmət
 - sosial mədəni sfera
 - hasiledici
 - emaledici

270. Qiymət ayrı-seçkiliyinin mənfi cəhəti kimi qeyd oluna bilər

- satışın bazarlar arasında bölüşdürülməsi
- əhalinin müxtəlif təbəqələrinin gəlirləri arasında fərqlərin azaldılması
- ✓ kapitalın sahələrarası axını və qeyri-bərabər bölgüsü
- xalis rəqabət şəraitində olduğu miqdarda məhsul buraxılışını təmin etməsi

271. Aşağıdakılardan hansı ikinci dərəcəli qiymət ayrı-seçkiliyinin təzahür formasıdır?

- satış yerinə görə qiymət ayrı-seçkiliyi
- xidmət səviyyəsinə qiymət ayrı-seçkiliyi

- sadalananların hamısı
- alıcı kateqoriyasına görə qiymət ayrı-seçkiliyi
- ✓ satış vaxtına görə qiymət ayrı-seçkiliyi

272. İkincidərəcəli qiymət ayrışdırılışını hansı qiymət güzəşti formasını ala bilər?

- ✓ kumulyativ
- funksional
- bonus
- skonto
- əvvəlcədən ödənişə görə

273. Əmtə bazarlarında qiymət ayrışdırılışının tətbiqi üçün bazarlar arasında olmalıdır

- ✓ coğrafi məhdudiyyətlər
- segmentləşdirmə fərqləri
- bütün variantlar doğrudur
- inhisarlaşma fərqləri
- rəqabət

274. Qiymət ayrışdırılışını praktiki əhəmiyyətinin itirir -

- qiymətlər indeksləşdirildikdə
- ✓ məhsul ucuz bazardan bahalı bazara doğru maneəsiz hərəkət etdikdə
- qiymətlər yüksəldildikdə
- qiymətlər aşağı düşdükdə

275. Qiymət ayrışdırılışının ən səmərəli tətbiqi sferasıdır

- valyuta bazarı
- əmək bazarı
- maşın və avadanlıqlar bazarı
- kənd təsərrüfatı məhsulları bazarı
- ✓ xidmət bazarı

276. Bazar strukturlarını fərqləndirən amil deyil -

- iştirakçıların sayı
- ✓ valyuta tənzimi mexanizmi
- reklam işinin təşkili
- qiymətlərə nəzarət mexanizmi
- satılan əmtənin xarakteri

277. Aşağıdakılardan hansı bazarın ideal modeli dir?

- inhisar rəqabəti
- xalis inhisar
- monopsniya
- oliqopoliya
- ✓ təkmil rəqabət

278. Təkmil rəqabət bazarının səciyyəvi xüsusiyyəti deyil -

- ✓ iştirakçıların öz tərəfdaşlarını seçməsində məhdudiyyətlərin olması
- iştirakçıların qiymət barədə dolğun informasiyaya malik olması
- bazara giriş-çıkış sahəsində maneələrin olmaması
- çoxlu sayda iştirakçıların olması
- hər bir iştirakçının cüzi bazar payına malik olması

279. Monopsoniya şəraitində kim daha yüksək bazar gücünə malikdir?

- satıcı
- rəqiblər
- vasitəçilər
- ✓ alıcı

280. Üçüncü dərəcəli qiymət ayrı-seçkiliyi əsaslanır

- heç biri doğru deyil
- tələb qiymətindəki fərqlərə
- ✓ alıcıların müxtəlif qruplara (kateqoriyalara) bölünməsinə
- alıcıların gəlirlərinə
- istehlakçı artıqlığının mənimsənilməsinə

281. İkinci dərəcəli qiymət ayrı – seçkiliyi əsaslanır

- göndəriş (satış) həcmində
- ✓ məhsul vahidlərinin qiymət fərqinə
- hamısı doğrudur
- alıcıların gəlirlərinə
- məhsul çeşidinə

282. Birincidərəcəli qiymət ayrı-seçkiliyi əsaslanır –

- hər bir alıcı üçün qiymətlərin müəyyən edilməsinə
- ✓ hər bir alıcı üçün optimal qiymət səviyyəsinə və hər bir alıcı üçün qiymətlərin müəyyən edilməsinə
- hamısı doğrudur
- hər bir alıcı üçün optimal qiymət səviyyəsinə
- hər bir firmanın optimal istehsal həcmində

283. Qiymət ayrı-seçkiliyinin məqsədidir –

- bütün cavablar doğrudur
- istehlakçıların rifah səviyyəsinin yüksəldilməsi
- satış həcmində maksimumlaşdırılması
- ✓ hər bir alıcı üçün maksimum qiymətin müəyyən edilməsi
- alıcıların sayının artırılması

284. Əmtənin bazarı rəqabətə davam gətirən mövqeyinin təmin edilməsi və dəqiq marketinq kompleksinin işlənilib hazırlanması necə adlanır?

- istehlakçıların alıcı motivlərinin nəzərə alınması
- bazarın məqsədli segmentlərinin seçilməsi
- bazarın segmentləşdirilməsi
- ✓ bazarı əmtənin mövqeyinin müəyyənləşdirilməsi
- marketinq strategiyası və nəzarət

285. Təbii inhisarlara qarşı dövlət siyasətinin variantları hansılardır?

- Subsidyaların ödənilməsi
- məhsulə son hədd xərcləri səviyyəsində qiymətin müəyyən edilməsi;
- məhsulə son hədd xərclərindən yüksək qiymətin müəyyən edilməsi;
- ✓ sadələşmənin hamısı;
- tenderlərin həyata keçirilməsi;

286. Tam rəqabət sahələrində tipik firma

- digər firmalara nisbətən nadir məhsul satır
- bütün cavablar doğrudur
- o halda çox məhsul sata bilər ki, qiymət aşağı salınsın

- ✓ məhsulun bazar qiymətinə verilmiş qiymət kimi baxır
- yeni firmaların sahəyə daxil olmasına müəyyən dərəcədə nəzarət edə bilər

287. Qiymət ayrışdırılışının məqsədi sayılır

- istehsalçı mənfəətinin maksimumlaşdırılması
- istehlakçının rifah səviyyəsinin aşağı salınması
- satış həcmində maksimumlaşdırılması
- ✓ hər bir istehlakçı üçün maksimal qiymətin müəyyən edilməsi
- istehlakçı miqdarının azaldılması

288. Qiymət ayrışdırılışının hansı şəraitdə istifadəsi mümkündür?

- yüksək rəqabət zamanı
- məhsulun yüksək səviyyədə yenilənməsi zamanı
- ✓ istehlakçıların gəlirləri arasındakı fərq böyük olduqda
- istehlakçılar qarşılıqlı əlaqədə olan şəraitdə
- inhisar bazarı zamanı

289. İnhisarçı mənfəətinin maksimumlaşdırılması şərti hansıdır?

- $MR=AR=P$
- $AR=MR-P$
- $MR=AR-P$

✓

$$MR=AR \neq P$$

- $MR=AR+P$

290. İnhisar şəraitində son hədd gəlirinin (MR) tələbin qiymət elastikliyi əmsalı (I) ilə əlaqəsi necədir?

•

$$MR=P \cdot I$$

•

$$MR=TR \times \frac{1}{I}$$

•

$$MR=TR \times I$$

•

$$MR=P \left(1 + \frac{1}{I}\right)$$

✓

$$MR=P \left(1 - \frac{1}{I}\right)$$

291. Tam rəqabət şəraitində qiymətlərin və son hədd xərclərinin bərabərliyi zəmanət verir

- ✓ ya müəssisənin əldə etdiyi mənfəət maksimum səviyyədədir, ya da onun zərərləri minimum səviyyədədir.
- müəssisənin əldə etdiyi mənfəət sıfıra bərabərdir.
- müəssisənin əldə etdiyi zərərlər sıfıra bərabərdir.
- müəssisə maksimum səviyyədə mənfəət əldə etmişdir
- müəssisənin zərərləri minimumdur.

292. İnhisar hakimiyyətinin Lerner əmsalı ilə müəyyən edilməsi düsturu hansıdır?

✓ $L = (P - MC) / P$

- $L = P(P + MC)$
- $L = P(MC - P)$
- $L = P / (MC + P)$
- $L = (P + MC) / P$

293. Qiymətmələgəlmə üçün böyük barmaq düsturu hansıdır?

- $P = MC / (1 - 1/l)$
- $P = MC(1 + 1/l)$
- $P = MC - (1 + 1/l)$
- ✓ $P = MC / (1 + 1/l)$
- $P = MC + (1 - 1/l)$

294. İnhisar üçün son hədd gəliri qiymət üzrə tələb elastikliyi ilə aşağıdakı kimi əlaqədardır

- $MR = TC(1 - 1/e)$
- $MR = P \times MC / e$, burada e – qiymət üzrə tələbin elastiklik əmsalıdır
- $MR = P \times (1 - e)$
- ✓ $MR = P \times (1 - 1/e)$
- $MR = P \times e$

295. Tam rəqabət şəraitində ayrıca firmanın məhsuluna tələb xətti

- ordinat oxuna paraleldir
- doğru cavab yoxdur
- mənfi mailliyə malikdir
- müsbət mailliyə malikdir
- ✓ absis oxuna paraleldir

296. Tam rəqabət şəraitində müəssisənin optimumuna aşağıdakı şəraitdə nail olunur:

- $M = TR - TC$
-

$$Q_1 : Q_2 = \frac{P_1}{P_2} = \frac{Q_1}{Q_2} \cdot \frac{P_1}{P_2} = \frac{Q_1}{Q_2} \cdot \frac{P_1}{P_2}$$

- ✓ $MC = MR = P$
- $MR = AR = P$
- $TR = P \times Q$

297. Aşağıdakılardan hansı oliqopolianın mürəkkəb qiymət modelidir?

- Edcont modeli
- Duopoliya modeli
- ✓ Bertran modeli
- Piqu modeli
- Ştakkelberq modeli

298. Aşağıdakılardan hansı oliqopolianın mürəkkəb miqdar modelidir?

- Veblen modeli
- A.Marşal modeli
- ✓ Ştakkelberq modeli
- Kurno modeli
- Bertran modeli

299. Daha çox hansı sahələr inhisar rəqabəti şəraitində fəaliyyət göstərirlər?

- emaledici sənaye sahələri
- tikinti sektoru

- ✓ xidmət sektoru
- hasilat sənaye sahələri
- sadalananların hamısı

300. Daha çox hansı sahələr oliqopolistik struktura malikdirlər?

- yeyinti sənaye sahələri
- yüngül sənaye sahələri
- xidmət sektoru
- ✓ texniki cəhətdən mürəkkəb sənaye sahələri
- hasilat sənaye sahələri

301. Oliqopolistik bazar üçün səciyyəvidir -

- qiymətlərin təsbit olunması
- qiymətlərin dondurulması
- qiymət ayrı-seçkiliyi
- qiymətlərin differensiallaşdırılması
- ✓ qiymət ciddiliyi

302. Oliqopolianın yaranmasının başlıca səbəbi nədir?

- gəlir effekti
- səmərəlilik effekti
- sosial effekt
- ✓ miqyas effekti
- əvəztmə effekti

303. Oliqopolistlər arasında rəqabətin qeyri metodudur -

- ✓ məhsulun differensiallaşdırılması
- sadalananların hamısı
- istehsal xərclərinə nəzarət
- qiymət ayrı-seçkiliyi
- qiymətin differensiallaşdırılması

304. Oliqopoliya və arasında aralıq vəziyyəti təşkil edir

- inhisar rəqabəti və xalis inhisar
- xalis rəqabət və monopsoniya
- xalis rəqabət və inhisar rəqabəti
- ✓ xalis rəqabət və xalis inhisar
- monopsoniya və xalis inhisar

305. kurno modelinə görə –

- ✓ hamısı doğrudur
- heç biri doğru deyil
- hər iki firma həmcins məhsul istehsal edir
- hər iki firma müstəqil olaraq istehsal haqqında qərar qəbul edir
- satıcılar seçilən istehsal həcmələri üzrə öz səhvləri barədə informasiyaya malik deyil

306. Oliqopolistik model olan Bertran modelində oliqopolistlər –

- rəqibin marketing strategiyasını nəzərə almır
- rəqiblə birbaşa sövdələşməyə üstünlük verir
- ✓ rəqib qiymətini əvvəlcədən verilmiş kəmiyyət kimi qəbul edir
- rəqibin qiymət strategiyasını qəbul edir
- rəqib qiymətini və məhsulunu müqayisə edir

- 307.** Bir-birinin qiymətdə qoyma siyasətinə və marketinq strategiyasına həssas olan azsaylı satıcıların çoxlu sayda alıcılarla ticarət etdiyi bazar hansıdır?
- nümunəvi bazar
 - sırf rəqabət bazarı
 - ✓ oliqopolist bazar
 - inhisarçı bazar
 - məqsədli bazar
- 308.** Qiymətlər üzrə liderliyin əsas əlaməti hansıdır?
- ✓ məhsulun istehsalına çəkilən xərclərə nəzarət
 - bazar tədqiqatının keyfiyyəti
 - satış həcmi artırılması
 - azad rəqabət mühiti
 - məhsulun keyfiyyəti
- 309.** Oliqopoliya zamanı sınıq tələb əyrisi göstərir
- ✓ son hədd gəliri xəttinin qırılmasını
 - sadalananların hamısı doğrudur
 - qiymətin müəyyən edilməsində formal razılaşma
 - qiymət son hədd gəlirindən yuxarı olmalıdır
 - son hədd xərcləri xəttinin qırılmasını
- 310.** Kurno modelində nəzərdə tutulur ki:
- ✓ duopolistlərdən hər biri istehsalın həcmi haqqında qərar qəbul edərkən, hesab edir ki, o, digər duopolistin məhsul buraxılışı həcminə təsir göstərmir
 - doğru cavab yoxdur
 - oliqopolistlərdən hər biri qərar qəbul edərkən buna digər oliqopolistlərin reaksiya vermək imkanını nəzərə alır
 - inhisarçı rəqiblərdən hər biri son hədd xərclərindən yuxarı qiymətlər üzrə resursları əldə edir
 - mükəmməl rəqiblərdən hər biri istehsal həcmi haqqında qərar qəbul edərkən hesab edirlər ki, o, məhsulun qiymətində əks olunmayacaqdır
- 311.** Oliqopolistik model olan Bertran modelində oliqopolistlər –
- rəqiblə birbaşa sövdələşməyə üstünlük verir
 - ✓ rəqib qiymətini əvvəlcədən verilmiş kəmiyyət kimi qəbul edir
 - rəqib qiymətini və məhsulunu müqayisə edir
 - rəqibin marketinq strategiyasını nəzərə almır
 - rəqibin qiymət strategiyasını qəbul edir
- 312.** Inhisar rəqabətli müəssisənin istehsal həcminə təsir strategiyası deyil -
- rəqibin qiymət strategiyasının izlənilməsi;
 - ✓ qiymətlərdə liderlik;
 - reklam taktikasına yenidən baxılması.
 - satışın stimullaşdırılması;
 - parametrlər üzrə differensiallaşma strategiyası;
- 313.** Oliqopolistlərin koordinasiya edilmiş qiymətlərə nail olması yolları hansılardır?
- gizli razılaşmanın bağlanması;
 - ✓ qiymət liderliyi, düşünülmüş paralelizm və gizli razılaşmanın bağlanması;
 - sahəvi tələbin dəyişkənliyi;
 - qiymət liderliyi;
 - düşünülmüş paralelizm;
- 314.** Oliqopolistlər arasında qeyri-qiymət rəqabəti metodu deyil -

- reklam işinin təşkili
- dizayn və qablaşdırma
- məhsulun differensiallaşdırılması
- ✓ qiymətin differensiallaşdırılması
- məhsulun keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması

315. Oliqopolistlər üçün əsas çətinlik nədən ibarətdir?

- ✓ rəqiblərin reaksiyasının qeyri-müəyyənliyi;
- qiymətlərə nəzarətin həyata keçirilməsi.
- qiymət taktikasının dəyişilməsi;
- qiymət strategiyasının seçilməsi;
- alıcıların reaksiyasının qeyri-müəyyənliyi;

316. İnhisar rəqabətini digər bazar strukturlarından fərqləndirən amil deyil –

- əmtənin differensiallaşdırılması;
- qiymət göstəriciləri üzrə rəqabət.
- qiymət rəqabəti;
- ✓ qiymət ayrı-seçkiliyi;
- çoxlu sayda satıcıların olması;

317. Oliqopolistik bazarın xarakterik cəhəti deyil -

- sahəyə giriş üzrə ciddi maneələrin olması;
- rəqiblərdən qarşılıqlı asılılıq.
- sahədə firmaların azsaylı olması;
- ✓ qiymət ayrışdırıcılığı;
- standart və differensial əmtəələrin istehsalı;

318. Kurno modelinin əsas müddəası sayılmır -

- ✓ hər iki firma özünü lider kimi aparır;
- hər iki firma istehsal haqqında eyni zamanda və müstəqil şəkildə qərar qəbul edir.
- hər iki firma həmcins məhsul istehsal edir;
- firmalardan hər biri digərinin istehsal həcmi sabit qəbul edir;
- satıcılar istehsal həcmi seçilməsindəki sahələri barədə dəqiq informasiyaya malik deyil;

319. Kreditin qiymətinə təsir göstərən xarici amildir:

- Valyuta məzənnəsi
- Bütün variantlar doğrudur
- İnflyasiya
- ✓ pul-kredit siyasəti
- Kreditin qaytarılmaması riski

320. Pul multiplikatoru –

- ✓ bankın pul yaratmaq qabiliyyətidir
- Pula olan tələbin dəyişməsi meyarıdır
- Bankın likvidliyidir
- Bankın ödəmə qabiliyyətidir

321. Kredit bazarında qiymətlərə təsir göstərən amildir:

- İnflyasiya
- Pul multiplikatoru
- Valyuta məzənnəsi
- Kreditə olan tələb

- ✓ Sadalananların hamısı
322. Birja əmtəələrinə aid edilmir
- bitkiçilik mənşəli məhsullar
 - metallar
 - energetika məhsulları
 - heyvandarlıq mənşəli məhsullar
- ✓ maşın və avadanlıqlar
323. Real məhsulun istehlakçıya çatdırılması üçün birjada bağlanan sövdələşmə:
- forvord
 - forsmajor
- ✓ spot
- fyuçers
 - ofset
324. Real faiz dərəcəsi 14%, inflyasiyanın orta illik sürəti isə 4,3% olarsa nominal faiz dərəcəsini hesablayın.
- -9.7%
 - - 18.3%
 - 9.7%
 - 3.25%
- ✓ 18.3%
325. Nominal faiz dərəcəsi 12%, inflyasiyanın orta illik sürəti 3,5 % olarsa real faiz dərəcəsini hesablayın.
- 15.5%
 - -8.5%
 - 3.42%
 - 42%
- ✓ 8.5%
326. Hesabat dövründə qiymətlər 5% yüksəlmişdir. Pulun alıcılıq qabiliyyətinin dəyişməsini müəyyən edin.
- ✓ -4.8%
- 5%
 - 4.8%
 - -5%
 - 5.2%
327. Pulun dövriyyə sürəti 3-ə, tədavüldə olan pul kütləsinin miqdarı isə 4 mln. manat olarsa ÜDM-i hesablayın.
- ✓ 12 mln.manat
- 14 mln.manat
 - 24 mln.manat
 - 7 mln.manat
 - 1.33 mln.manat
328. ÜDM = 3 mln. manat, pulun dövriyyə sürəti isə 2,5-ə bərabər olarsa dövriyyədə olan pul kütləsinin miqdarını hesablayın
- ✓ 1.2 mln.manat
- 2.75 mln.manat
 - 5.5 mln.manat
 - 0.5 mln.manat
 - 8.33 mln.manat
329. ÜDM = 2 mln.manat, tədavüldə olan pul kütləsinin miqdarı isə 1,6 mln. Manat olarsa pulun dövriyyə sürətini hesablayın.

- 0.8
- 3.6
- 1.8
- 0.4
- ✓ 1.25

330. Qiymətlər hesabat dövründə 3% artmışdır. Pulun alıcılıq qabiliyyəti neçə faiz azalmışdır

- 3.1%
- 2%
- ✓ 2.9%
- 2.5%
- 3%

331. Hazırda aşağıdakı tariflərdən biri dövlət tərəfindən tənzimlənir?

- kommunal xidmətlər
- bütün cavablar düzgün deyil
- ✓ məişət xidməti tarifləri
- rabitə
- sərnişin nəqliyyatı

332. Məişət xidmətləri tarifləri olmalıdır:

- təsbit olunan
- ✓ dəyişkən
- sürüşkən
- mövsümi
- ayrı-seçkili

333. Krossinq nədir?

- əmtəə təklifinin süni olaraq azaldılması
- süni əmtəə qıtlığının yaradılması
- tələbin və təklifin balanslaşdırılması
- ✓ əmtəəyə yüksək tələbin olması barədə süni təsəvvürün yaradılması
- əmtəə təklifinin süni olaraq artırılması

334. Birja əmtəələrini digər əmtəələrdən fərqləndirən əlamət deyil

- standartlaşma üçün yararlıdır
- tələb və təklif asanlıqla pronozlaşdırılır
- ✓ əmtəəyə olan tələb adətən təklifi üstələyir
- əmtəəyə olan tələb kütləvi xarakter daşıyır
- əmtəələr həmcinsdir

335. Pul təklifi sabit qalarsa pula olan tələbin artması:

- qiymətləri aşağı salır
- qiymətlərlə heç bir ədaqəsi yoxdur
- qiymətlərə təsir etmir
- qiymətləri sabit saxlayır
- ✓ qiymətlərə yüksəldici təsir göstərir

336. Aşağıdakılardan hansı kredit resurslarına qiymətqoyma modeli deyil

- «dəyər+» modeli
- ✓ Delfi modeli
- qiymət liderliyi modeli
- praym-reyt modeli

- keş modelı

337. Fond birjalarında başlıca qiymətmələgətirən amillərdən biridir

- tarazlıq
- bütün variantlar doğrudur
- zərərsizlik
- ✓ möhtəkirlik
- sabitlik

338. Birja qanunverciliyinə görə keş sövdələşməsinin müddəti arasında dəyişir.

- 1 – 10 gün
- 15 – 30 gün
- 15 – 20 gün
- 10 – 15 gün
- ✓ 1 – 15 gün

339. Fyuçers əmtə birjasının qiymətoyma nöqteyi-nəzərindən funksiyası deyil -

- ✓ proqnozlaşdırıcı
- stimullaşdırıcı
- təsbitləşdirici
- yenidən bölgü
- uçot, nəzarət

340. Fyuçers əmtə birjasının qiymətoyma nöqteyi-nəzərindən funksiyası deyil -

- sabitləşdirici
- ✓ təsbitləşdirici
- qiymətmələgətirən
- sığortalayıcı
- proqnozlaşdırıcı

341. Yanacaq-enerji kompleksində qiymətlərə bu amilin təsiri nəzərə alınmır.

- tələb və təklif balansı.
- dünya bazar qiymətləri.
- ✓ İEOÖ daxili bazar qiymətləri.
- energetika müəssisələrinin fəaliyyətinin tənzimlənməsi üzrə dövlət tədbirləri.
- xərclər.

342. Kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətləri ilə kənd təsərrüfatında istifadə olunan sənaye məhsullarının qiyməti hansı indekslə tənzimlənilir?

- istehlak qiymətləri indeksi
- orta qiymətlər indeksi
- Linda indeksi
- Laspeyres indeksi
- ✓ paritet qiymət indeksi

343. Bu göstərici bazarın təmərküzləşmə səviyyəsini xarakterizə etmir.

- ✓ müəssisənin bazar payı indeksi.
- Lerner indeksi.
- Herfendal-Hirşman indeksi.
- Linda indeksi.
- təmərküzləşmə indeksi.

344. Aqrar-sənaye kompleksində nominal müdafiə əmsalı necə hesablanır?

- məhsulun daxili qiymətindən xarici qiyməti çıxılır
- məhsulun daxili qiymətinə ixrac əlavələri daxil edilir
- ✓ məhsulun xarici qiyməti daxili qiymətinə bölünür
- məhsulun xarici qiymətindən vergi və rüsumlar çıxılır
- məhsulun daxili qiymətinə gömrük rüsumları əlavə edilir

345. Pul kütləsi (M) və əmtəə təklifinin həcmi (Q) əsasında qiymət necə hesablanır

- $P = \sum M \cdot \sum Q$
- $P = \sum M + \sum Q$
- $P = \frac{\sum Q}{\sum M}$
- $P = \sum M Q$
- ✓ $P = \frac{\sum M}{\sum Q}$

346. Birja kotirovkası nədir?

- Birja əmtəələrinin sığortalanması
- Birja əmtəələrinin tədarükü
- Birja iştirakçılarının davranışının rəqlamentləşdirilməsi
- Sadalananların hamısı
- ✓ birja əmtəələrinə qiymətin əmələ gəlməsi

347. Birjalarda qiymətin minimal dəyişməsi meyarıdır

- Sadalananların hamısı
- SDR
- ✓ punkt
- Sərbəst dönerli valyuta
- Şərti hesablaşma vahidi

348. Yük daşımalarına çəkilən məsrəflər aşağıdakılardan ibarətdir:

- başlanğıc yekunlaşdırma əməliyyatlarına çəkilən məsrəflər
- sərnişinlərin və baqajın daşınmasına çəkilən məsrəflər
- ✓ başlanğıc - yekunlaşdırma əməliyyatlarına və yükün nəql edilməsinə çəkilən məsrəflər
- yüklərin nəql edilməsinə çəkilən məsrəflər
- yükləmə - boşaltma işlərinə çəkilən məsrəflər

349. Tikinti məhsullarına müəyyən edilən qiymət növü deyil -

- müqavilə qiyməti
- smeta qiyməti
- ✓ topdansa satış qiyməti
- preyskurant qiyməti

- sürüşkən qiymət

350. Təbii qazın pərakəndə satış tarifləri 1000m³ üçün əDV ilə birlikdə 100 manatdır:

- digərləri (mülkiyyət növü və yerləşməsindən asılı olmayaraq bütün hüquqi və fiziki şəxslərə məxsus istixanalar daxil olmaqla)
- ancaq istixanalar üçün
- ancaq idarə və müəssisələr üçün
- ✓ ancaq əhali istehlakçı qrupu üçün
- ancaq özəl müəssisələr üçün

351. Sərnişin dəmir yolu nəqliyyatı tarifləri aşağıdakılardan birindən asılı deyil:

- məsafənin uzaqlığından
- bütün cavablar düzgün deyil
- ✓ mənfəət kütləsindən
- şəhər kənarı daşımalarından
- yerli rabitədən

352. Neft məhsullarının topdansaş qiymətlərinin elementi deyildir:

- şirkətdaxili qiymətlər
- ✓ gömrük tarifləri
- əlavə dəyər vergisi
- təchizat xərcləri
- aksiz vergisi

353. Neft məhsullarının pərakəndə satış qiymətlərinin elementi deyildir:

- topdansaş qiymətləri (təchizat xərcləri və ƏDV ilə)
- ✓ idxal-ixrac rüsumları
- şirkətdaxili qiymətlər
- aksiz vergisi
- təchizat xərcləri (ƏDV ilə)

354. Elektrik enerjisinin topdansaş tarifi 1 kVt/saat üçün (əDV ilə) 6 qəpikdir:

- ✓ bütün istehlakçılar üçün
- cavablar doğru deyildir
- ancaq əhali istehlakı qrupu üçün
- ancaq büdcə təşkilatları üçün
- ancaq idarə və müəssisələr üçün

355. Elektrik enerjisinin topdansaş tarifi 1 kVt/saat üçün (əDV ilə) 4,0 qəpikdir:

- külək elektrik stansiyalarının istehsalı
- idxal olunan elektrik enerjisi üçün
- özəl kiçik su elektrik stansiyalarının istehsalı
- ✓ cavablar doğru deyildir
- «Azərenerji» ASC-nin istehsalı

356. Dəmir yolu nəqliyyatında tariflər differensiallaşdırılır:

- vaqonların tiplərinə görə;
- vaqonların yükləmə qabiliyyətindən istifadə dərəcəsinə görə
- ✓ boşdayanma vaxtına
- daşıma məsafəsinə və sürətinə;
- göndərişlərin növlərinə;

357. Dəmir yolu nəqliyyatında tətbiq olunan tarif növü deyil.

- ümumi tariflər;
- yerli tariflər;
- differensial tariflər
- müstəsna tariflər;
- ✓ akkord tariflər;

358. Aşağıdakılardan hansı aqrar-sənaye kompleksi məhsullarının qiymət sisteminə aid deyil?

- birja qiymətləri
- sərbəst qiymətlər
- ✓ smeta qiymətləri
- müqavilə qiymətləri
- kontrakt qiymətləri

359. Kreditə görə faiz, başqa sözlə kredit resursunun qiyməti (R) necə hesablanır? (i – kreditə görə faiz dərəcəsi, d – kreditlərinə dövründəki günlərin sayı, K – təqvim ilindəki günlərin sayı, a – hesabdakı vəsaitlərin orta qalığıdır)

•

$$R = \frac{a \cdot i \cdot K}{100 d}$$

•

$$R = a \cdot d \cdot 100 K \cdot i$$

•

$$R = a \cdot i \cdot 100 K \cdot d$$

•

$$R = \frac{a \cdot 100 K}{i \cdot d}$$

✓

$$R = \frac{a \cdot i \cdot d}{100 K}$$

360. əmlakın qiymətləndirilməsinə müqayisə yanaşmasının metodu hansıdır?

- gəlirlərin dolayı kapitallaşdırılması
- əvəzetmə dəyəri metodu
- qalıq texnikası
- gəlirlərin birbaşa kapitallaşdırılması
- ✓ qiymət və gəlirlərin gətirilməsi

361. əmlakın müqayisə yanaşması ilə qiymətləndirilməsi üçün zəruri informasiyanın tərkibinə daxil deyil

- qiymətləndirmə obyektinin fiziki və iqtisadi göstəriciləri
- qiymətləndirilən və analoq obyektin əhatəsi üzrə məlumatlar
- analoq obyekt barədə bazar yaxud qiymət informasiyası
- analoq obyektin fiziki və iqtisadi göstəriciləri
- ✓ qiymətləndiricinin peşə-ixtisas səviyyəsi

362. Torpaq sahəsinin qiymətləndirilməsində bu müqayisə vahidlərindən istifadə olunmur

- 1 kv/m torpaq sahəsinin qiyməti

- ✓ 1 kub/m torpağın qiyməti
- 1 ar torpaq sahəsinin qiyməti
- 1 ha torpaq sahəsinin qiyməti
- 1 frontal metr torpaq sahəsinin qiyməti

363. Əmlaka olan hüquqların və onlarla aparılan sövdələşmələrin qeydiyyatı aparılır –

- ✓ əmlakın yerləşdiyi ərazi üzrə;
- müvafiq qeydiyyat mütləq deyil
- icarəçinin yaşayış yeri üzrə;
- sifarişçinin yaşayış yeri üzrə;
- mülkiyyətçinin yaşayış yeri üzrə;

364. Qanunvericiliklə müəssisə əmlak hesab olunurmu?

- olunmur
- müəssisənin qeyri-maddi aktivlərindən əlavə hissəsi hesab olunur
- müəssisənin yalnız xidmət bölməsi hesab olunur
- müəssisənin yalnız istehsal bölməsi hesab olunur
- ✓ olunur, bütövlükdə əmlak kompleksi kimi;

365. Daşınmaz əmlak obyektinin hüquqi xassələrini daha dolğun əks etdirən variantı seçin:

- ✓ Daşınmaz əmlak obyektlərinə hüquqlar kompleksi;
- Torpaq sahəsinin mövcudluğu ;
- Ekoloji tələblər
- Təbii resursların mövcudluğu
- Torpaq sahəsinin yaxşılaşdırmaları;

366. İcarəyə verilən sahə 5000 kv. m., hər kv.m. sahəyə görə icarə haqqı 200 manatdır.Həqiqi ümumi gəliri tapın.İtkilər 10000 manat, sair gəlirlər 50000 manat.

- 1000000 manat
- 950000 manat
- 990000 manat
- 104000 manat
- ✓ 1040000 manat

367. İcarəyə verilən sahə 7580 kv. m., hər kv.m. sahəyə görə icarə haqqı 300 manatdır.Potensial ümumi gəliri hesablayın:

- 7880 manat
- 2274 manat
- ✓ 2274000 manat
- 25,3 manat
- 7280 manat

368. Aşağıdakılardan hansı analitik tərkibli göstəricilərə aid deyil?

- prosesə başlayarkən mümkün və məqsədəuyğun olan qiymətləndirmə yanaşmaları və metodları, habelə məlumat mənbələrinin seçilməsi;
- ✓ müxtəlif üsullarla əldə edilən məlumatların riyazi düsturlar vasitəsi ilə bir neçə variantda hesablanması
- mövcud əmlak bazarının keçmiş və gələcək vəziyyətinin öyrənilməsi və onun təhlili;
- sifarişçinin təqdim etdiyi sənədlərin nəzərdən keçirilməsi və düzgünlüyünün mövcud qanunvericiliyə uyğun olaraq müəyyən edilməsi;
- qiymətləndirilən obyektin qiymətinə təsir göstərən amillər ətrafında mülahizələrin təhlili;

369. Aşağıdakılardan hansı likvid dəyərən mahiyyətinə uyğun gəlmir?

- iflas həddində olan müəssisənin dəyəri;
- müəssisənin satış qiyməti ilə aktivlərinin ayrı-ayrılıqda satışından əldə olunan gəlir arasındakı fərq.
- konkret fakt üzrə hesablanmış dəyəri;

- ✓ konkret investorun tələblərinə əsaslanan dəyər;
 - müəssisənin aktivlərinin ayrı-ayrılıqda reallaşdırılması əsasında hesablanan dəyər;
- 370.** Gəlirlərin kapitallaşdırılması metodu zamanı hansı amilin nəzərə alınması vacibdir?
- ✓ risk amilinin
 - bazarın konyukturasının
 - torpaq amilinin
 - kapital amilinin
 - idarəetmə amilinin
- 371.** Gəlirlərin kapitallaşdırılması metodu nəyə əsaslanır?
- oxşar əmlakların istifadəsindən gözlənilən gəlirlərin müqayisəsinə əsaslanır
 - qiymətləndiricinin hesablamaları tam amortizasiya çıxılmaqla, qiymətləndirilən əmlakın yaxud aktivin təkrar istehsalı yaxud əvəz olunması xərclərinə əsaslanır
 - kapitallaşma dərəcəsinə və gözləmə prinsipinə
 - ✓ üç dəyişkən kəmiyyətə – gəlirə, kapitallaşdırma əmsalına və dəyərdən istifadə olunmasına
 - əldə olunan gəlirin, risksiz qurumlarda yerləşdirilməsindən əldə olunan gəlirlə müqayisəsinə əsaslanır
- 372.** Daşınmaz əmlak bazarının dövlət tənzimlənməsinin amilləri hansılardır?
- ✓ Daşınmaz əmlakın alqı-satqısını tənzimləyən normativ hüquqi aktlar.
 - İstehlak mallarının qiymət indeksi
 - Ticarət balansının vəziyyəti
 - Sənaye istehsalının həcmi
 - Milli gəlirin səviyyəsi
- 373.** Əmlak bazarında tələbin həcmi müəyyənləşdirən aşağıdakılardan hansıdır?
- əhalinin sayının dəyişməsi
 - ✓ hamısı doğrudur
 - maliyyələşdirmə şərtləri
 - maliyyə mənbələrinin mövcudluğu
 - əhalinin alıcılıq qabiliyyətinin səviyyəsi
- 374.** Daşınmaz əmlak bazarının fəaliyyətini tənzimləyən hansı əsas amillərdir?
- demoqrafik
 - infrastruktur
 - ✓ tələb və təklif
 - sosial
 - iqtisadi
- 375.** Qiymətləndirmənin mərhələləri deyildir:
- ✓ Qiymətlərin bölünməsi mərhələsi
 - qiymətləndirilən əmlakın sənədləri ilə tanışlıq
 - Qiymətləndirmə obyektinin dəyərinin hesablanması
 - Hazırlıq mərhələsi
 - İnformasiyanın toplanması
- 376.** Qiymətləndirmə prosesinin mərhələlərindən deyildir:
- qiymətləndirilən əmlaka baxışın keçirilməsi;
 - informasiyanın toplanması;
 - ✓ qiymətləndirmə fəaliyyətinin ümumi prinsiplərinin müəyyənləşdirilməsi;
 - əldə edilən məlumatlar əsasında qiymətləndirmənin həyata keçirilməsi;
 - qiymətləndirilən əmlakın sənədləri ilə tanışlıq

377. Qiymətləndirmə obyektinin bərpa dəyərinin hesablanması hansı metoddan istifadə olunur?

- ✓ gələcək gəlirlərin və xərclərin proqnozlaşdırılmasına əsaslanan metodlar
- obyektin dəyərinin iriləşdirilmiş göstəricilərinə əsaslanan metodlar
- qiymətləndirilən əmlakın və onun analoqunun hazırlanması xərclərinə əsaslanan metodlar
- obyektin hissələrinin fərdi qiymətləndirilməsi qaydasına əsaslanan metodlar
- işin növü və binanın hissələri üzrə iriləşdirilmiş göstəricilərə əsaslanan metodlar

378. Aşağıdakılardan hansı bərpa dəyərinin hesablanması metodudur?

- işin növü üzrə iriləşdirilmiş göstəricilərə əsaslanan metodlar
- ✓ pul axınlarının diskontlaşdırılmasına əsaslanan metodlar
- binanın hissələri üzrə iriləşdirilmiş göstəricilərə əsaslanan metodlar
- kəmiyyət və keyfiyyət metodları

379. Qiymətləndirmə obyektinin bərpa dəyərinin hesablanması metodu deyil-

- ✓ pul axınlarının diskontlaşdırılması metodu
- işin növü və binanın hissələri üzrə iriləşdirilmiş göstəricilərə əsaslanan metodlar
- binanın hissələri üzrə iriləşdirilmiş göstəricilərə əsaslanan metodlar
- işlərin növləri üzrə iriləşdirilmiş göstəricilərə əsaslanan metodlar
- kəmiyyət və keyfiyyət metodları

380. Bərpa dəyəri hesablanmasında istifadə olunan metodlara aiddir-

- ✓ əmlakın və onun analoqunun hazırlanması və inkişafına sərf olunan xərclərə əsaslanan metodlar
- bütün cavablar doğrudur
- pul axınlarının diskontlaşdırılması metodu
- gəlirlərin kapitallaşdırılmasına və ya birbaşa kapitallaşdırmaya əsaslanan metodlar
- kəmiyyət və keyfiyyət metodları

381. Qiymətləndirmə obyektinin bərpa dəyərinin hesablanması metodu hansıdır?

- gəlirlərin kapitallaşdırılmasına əsaslanan metodlar
- heç biri aid deyil
- qiymətləndirilən əmlakın analoqunun hazırlanmasına sərf olunan xərclərə əsaslanan metodlar
- pul axınlarının diskontlaşdırılmasına əsaslanan metodlar
- ✓ bərpa dəyərinin iriləşdirilmiş göstəriciləri əsaslanan metodlar

382. Qiymətləndirmənin mərhələlərinə aiddir-

- Qiymətləndirmə obyektinin dəyərinin hesablanması
- ✓ hamısı
- Yekun mərhələ
- Hazırlıq mərhələsi
- İnformasiyanın toplanması mərhələsi

383. Qiymətləndirmənin mərhələlərinə aid deyil-

- Yekun mərhələ
- ✓ Hesabatın yoxlanılması mərhələsi
- Hazırlıq mərhələsi
- İnformasiyanın toplanması mərhələsi
- Qiymətləndirmə obyektinin dəyərinin hesablanması

384. Hesabata hansı sənədin əlavə olunması tələb olunmaya bilər?

- obyektin təsvir edən qrafik və fotosəkillər
- qiymətləndirmə prosesində aparılan hesablamalar
- texniki baxış barədə akt

- ✓ mülkiyyətçinin gəlirlərinin bəyannaməsi
 - analoqobyektlər barədə informasiya
- 385.** Hesabatın qiymətləndirmə sertifikatı bölməsində qiymətləndirici –
- istifadə olunan qiymətləndirmə standartları barədə məlumat verir
 - sənədləri imzalayır və möhürləyir
 - ✓ sadalananların hamısını göstərməlidir
 - obyektin bazar dəyərini göstərir
 - qiymətləndirmə tarixini göstərir
- 386.** Qiymətləndirmə məsələsinin qoyuluşu mərhələsində hansı əməliyyat yerinə yetirilmir?
- ✓ qiymətləndirmə üzrə xidmət haqqının ödənilməsi
 - qiymətləndirmənin məqsədlərinin seçilməsi
 - qiymətləndirmə obyektinin eyniləşdirilməsi
 - qiymətləndirmə dəyərinin növünün müəyyən edilməsi
 - qiymətləndirmə tarixinin müəyyən edilməsi
- 387.** Gəlirlərin kapitallaşdırılması metodundan?
- investisiya (kapital qoyuluşu) dəyərinin müəyyənəşdirilməsində də istifadə edilir
 - heç biri doğru deyil
 - əmlakın real bazar dəyərinin, həmçinin məhdud bazar şəraitində də dəyərin müəyyənəşdirilməsində istifadə edilir
 - təkrar istehsal dəyərinin müəyyənəşdirilməsində də istifadə edilir
 - ✓ ayrı-ayrı yanaşmaların tərkibindəki metodların tətbiqi prosesində də istifadə edilir
- 388.** Gəlirlərin kapitallaşdırılması metodu.....?
- ✓ qiymətləndirilən obyektin dəyərini onun potensial mənfəətliliyi baxımından müəyyənəşdirmək üçün önəmli olan metodlardan biridir
 - qiymətləndirilən obyektin dəyərini vergiyə cəlb olunması məqsədilə müəyyənəşdirmək üçün önəmli olan metodlardan biridir
 - qiymətləndirilən obyektin dəyərini mənfəətliliyi baxımından müəyyənəşdirmək üçün önəmli olan metodlardan biridir
 - qiymətləndirilən torpağın və onun üzərindəki obyektin dəyərini müəyyənəşdirmək üçün önəmli olan metodlardan biridir
 - qiymətləndirilən obyektin bazar və inventar dəyərini müəyyənəşdirmək üçün önəmli olan metodlardan biridir
- 389.** PAD metodu proqnozlaşdırılan pul axınlarına əsasən gəlirin hansı metodlarından istifadə edir?
- ✓ qalıq dəyəri
 - mübadilə dəyəri
 - satış dəyəri
 - investisiya dəyəri
 - bazar dəyəri
- 390.** PAD metodu vasitəsilə hesablamaların aparılması üçün aşağıdakılardan hansı lazımdır?
- ✓ hamısı düzdür
 - diskontlaşdırma dərəcəsi göstəricilərinin olması labüddür
 - pul axınının proqnoz artımı
 - reversiya (son satışın dəyəri) də daxil olmaqla
 - proqnoz dövrünün uzunluğu müddəti,
- 391.** Klassik bazar ölkələrində diskontlaşdırma metodlarına aşağıdakılar aiddir?
- Müşahidə metodu
 - Kumulyativ düzülüş metodu
 - Diskont dərəcəsinin hesablanması əsas metodları
 - Kumulyativ quruluş metodu
 - ✓ hamısı düzdür
- 392.** Daşınmaz əmlak obyektlərinə vəsait qoyuluşu riskləri aşağıdakılardan hansılar aiddir ?

- ✓ Hamısı düzdür
- Dinamik risklər
- Qeyri-mütəmadi risklər
- Statik risklər
- Mütəmadi risklər

393. Reversiya dedikdə nə başa düşülür ?

- investisiya dövrünün əvvəlinə investisiyaların qaytarılması barədə səlist məlumat nəzərdə tutulur.
- hamısı səhvdir
- pul gəlirlərinin diskontlaşdırılmış dəyəri başa düşülür
- pul gəlirləri axını nəzərdə tutulur
- ✓ investisiya dövrünün sonuna investisiyaların qaytarılması barədə səlist məlumat nəzərdə tutulur.

394. Daşınmaz əmlakın qiymətləndirilməsinə müqayisə yanaşmasının metodu hansıdır?

- qalıq texnikası
- əvəzetmə dəyəri metodu
- ✓ qiymət və gəlirlərin gətirilməsi
- gəlirlərin dolaylı kapitallaşdırılması
- gəlirlərin birbaşa kapitallaşdırılması

395. Daşınmaz əmlakın müqayisə yanaşması ilə qiymətləndirilməsi üçün zəruri informasiyanın tərkibinə daxil deyil –

- ✓ qiymətləndiricinin peşə-ixtisas səviyyəsi
- analoq obyekt barədə bazar yaxud qiymət informasiyası
- qiymətləndirilən və analoq obyektin əhatəsi üzrə məlumatlar
- analoq obyektin fiziki və iqtisadi göstəriciləri
- qiymətləndirmə obyektinin fiziki və iqtisadi göstəriciləri

396. Bazar qiymətləri haqqında məlumat toplamaq mümkün olmadıqda nəyə istinad edilə bilər ?

- İstifadə dəyərinə
- hamısı düzdür
- dəyərin müəyyənləşdirilməsinə üsuluna
- ✓ İlkin satış qiymətinə
- Bazar qiymətlərinə

397. Bazar qiymətləri haqqında məlumat toplamaq mümkün olmadıqda, aşağıdakı qiymətləndirmə üsullarından hansına istinad edilə bilər ?

- İnvestisiya dəyərinə
- hamısı düzdür
- ✓ Təkrar satış qiymətinə
- İlkin satış qiymətinə
- Bazar qiymətlərinə

398. Kredit almaq məqsədi ilə girov qoyulan qiymətləndirmə obyektinin dəyəri hansı dəyərdir

- ✓ girov dəyəri
- istifadə dəyəri
- vergi dəyəri
- istehlak dəyəri
- sığorta dəyəri

399. Məhdudluğu səbəbindən mülkiyyətin satılmasından real əldə oluna biləcək pulun məb-ləği hansı dəyərə aiddir?

- ✓ likvid dəyəri
- mübadilə dəyəri
- istehlak dəyəri

	• istifadə dəyəri • qırıntıların dəyəri
400.	Qiymətləndirilən obyektin açıq və rəqabətli bazarda tələb və təklif amillərinin təsiri altında formalaşan qiyməti kimi qəbul olunan dəyər hansı dəyərdir? • ilkin istehsal dəyəri • əvəzetmə dəyəri ✓ mübadilə dəyəri • sığorta dəyəri • qalıq əvəzetmə dəyəri
401.	əmlakın dəyəri şəraitdən, istifadə olunma təyinatından, texnologiyanın yeniləşməsindən asılı olan dəyər hansıdır? • mübadilə dəyəri • sığorta dəyəri ✓ istehlak dəyəri • investisiya dəyəri • tam bərpa dəyəri
402.	Qiymətləndirilən obyektin qiymətləndirmə tarixinə bazar qiyməti ilə oxşarının yaradılmasına çəkiləsi xərclərin məbləği nəzərdə tutan dəyər hansıdır? • util dəyəri • istehlak dəyəri • qırıntıların dəyəri • tam bərpa dəyəri ✓ əvəzetmə dəyəri
403.	Bütün funksional xassələrinə və fiziki parametrlərinə görə oxşar obyektin yararlılıq və müştəri cəlbətmə xassələrini tamamilə özündə əks etdirən qiymətləndirmə obyektinin dəyəri hansı dəyərdir? ✓ tam bərpa dəyəri • vergi tutma dəyəri • investisiya dəyəri • sığorta dəyəri • qalıq əvəzetmə dəyəri
404.	Obyektdə mövcud olan yararlı materialların dəyəri hansı dəyər adlanır? ✓ util dəyəri • əvəzetmə dəyəri • tam bərpa dəyəri • qalıq əvəzetmə dəyəri • istehlak dəyəri
405.	Binaların onların texniki inventarlaşdırılması əsasında qiymətləndirmə anında mövcud olan fiziki köhnəlmə dəyəri çıxılmaqla həqiqi dəyəri üzrə müəyyən edilən dəyər hansıdır? • təkrar istehsal dəyəri • investisiya dəyəri ✓ inventar dəyəri • qırıntıların dəyəri • util dəyəri
406.	Tam bərpa dəyərindən əmlakın ötən xidmət müddətindəki ümumi dəyərsizləşməni çıxmaqla müəyyən edilən dəyər hansıdır? ✓ qalıq bərpa dəyəri • vergi qoyma dəyəri • qalıq əvəzetmə dəyəri • qırıntıların dəyəri

	• istehlak dəyəri
407.	Oxşar tikinti obyektindəki tikintinin oxşar materiallar və eyni texnologiya üzrə aparılması hansı dəyərə aiddir? ✓ təkrar istehsal dəyəri • sığorta dəyəri • qalıq dəyəri • util dəyəri • tam bərpa dəyəri
408.	Obyektin bütün xassələrinə görə deyil, yalnız qalıq funksional, konstruktiv və istismar göstəriciləri üzrə çəkilən xərclər hansı dəyərə aiddir? • vergiqoyma dəyəri • təkrar emal dəyəri ✓ qalıq əvəzetmə dəyəri • sığorta dəyəri • əvəzetmə dəyəri
409.	Qiymətləndirmə obyektinə vergiqoyma bazasının müəyyən edilməsi üçün istifadə olunan dəyər.Bu hansı dəyərdir? • istifadə dəyəri • likvidlik dəyəri ✓ vergiqoyma dəyəri • tam bərpa dəyəri • investisiya dəyəri
410.	Sərmayəçinin məqsədli tələbatını ödəmək üçün həmin obyektədən gözlənilən gəliri nəzərə almaqla ödəyə biləcəyi ən yüksək qiymətdir.Bu hansı dəyərdir? • mübadilə dəyəri • utilləşdirmə dəyəri ✓ investisiya dəyəri • tam bərpa dəyəri • bazar dəyəri
411.	Alqı-satqı zamanı qanunamüvafiq surətdə sahiblik hüququnun satıcıdan alıcıya keçməsinə ifadə edir.Bu zaman aşağıdakılardan hansı istifadə olunur? ✓ hamısı düzdür • hamısı səhvdir • qiymət xüsusi kreditləşmənin və ya tərəflərdən birinin digərinə güzəşt etməsinin nəticəsi deyil • qiymət xüsusi kreditləşmənin və ya tərəflərdən birinin digərinə güzəşt etməsinin nəticəsi deyil • obyekt qənaətbəxş müddət ərzində açıq bazara çıxarılır
412.	Bazar qiymətləri haqqında məlumat toplamaq mümkün olmadıqda, aşağıdakı qiymətləndirmə üsullarından hansından istifadə edilə bilər? • dəyərin müəyyənləşdirilməsinə üsuluna görə ✓ İlkin satış qiymətinə əsasən • hamısı düzdür • hamısı səhvdir • Bazar qiymətlərinə əsasən
413.	Bazar qiymətləri haqqında məlumat toplamaq mümkün olmadıqda, aşağıdakı qiymətləndirmə üsullarından hansından istifadə edilə bilər? ✓ Təkrar satış qiymətinə əsasən • hamısı düzdür • İnvestisiya dəyərinə əsasən • Bazar qiymətlərinə əsasən

- İlk satış qiymətinə əsasən
- 414.** Fərdi yaşayış fonduna daxil olan özəlləşdirilmiş mənzillərin inventar dəyəri texniki pasport tərtib edildikdən sonra aşağıdakı hansı qaydada ilə hesablanır?
- ✓ hamısı düzdür
 - hamısı səhvdir
 - Qeyri-yasayış binaları Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin qərarları ilə təsdiq edilmiş texniki pasport formaları üzrə inventarlaşdırılır
 - «Tikildiyi vaxtdan asılı olaraq əsas vəsaitlərin (fondların) yenidən qiymətləndirilməsi haqqında» Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1993-cü il 29 yanvar tarixli 57 sayılı əmsalı ilə
 - Binanın ilkin balans dəyəri əsas götürülərək aşınma ayırmaları çıxılır, həcm vahidinin dəyəri təyin edilərək, mənzilin həcminə vurulur
- 415.** Aşağı investisiya riski amilləri deyil-
- Dövlətin idarəetmədə iştirakı
 - Qiymətlərin tənzimlənməsi
 - Kapital və ticarət məhdudiyyəti
 - Xarici investorlara münasibət
 - ✓ Borclar problemi
- 416.** Yüksək investisiya riski amilləri deyil-
- Milli şərtlər üçün üstünlüklər
 - ✓ Dövlətin idarəetmədə iştirakı
 - Milli valyuta məzənnəsi
 - Borclar problemi
 - İnflyasiyanın səviyyəsi
- 417.** İnvestisiya multiplikatoru -
- istehlaka orta hədd meyliyinin qarşılıqlı tərs kəmiyyətidir
 - bütün variantlar mümkündür
 - əmanətə orta hədd meyliyinin qarşılıqlı tərs kəmiyyətidir
 - ✓ əmanətə son hədd meyliyinin qarşılıqlı tərs kəmiyyətidir
- 418.** İnvestisiya multiplikatoru necə hesablanır ?
- gəlirin investisiyanın artımına nisbəti kimi
 - əmanətlərin investisiyaya nisbəti kimi
 - gəlirin artımının investisiyaya nisbəti kimi
 - ✓ gəlirin artımının investisiyanın artımına nisbəti kimi
- 419.** Multiplikator nəyə bərabərdir?
- nominal gəlirin dəyişməsi : xərclərin ilkin dəyişməsi
 - ✓ real gəlirin dəyişməsi : xərclərin ilkin dəyişməsi
 - nominal gəlirin dəyişməsi : real gəlirin artımı
 - real gəlirin artımı : ümumi xərclərin artımı
 - real gəlirin artımı : ümumi xərclərin dəyişməsi
- 420.** Əgər investisiyalar əmanətlərdən çoxdursa yaranır -
- durğunluq vəziyyəti
 - durğunluq və tənəzzül vəziyyəti
 - durğunluq və inflyasiya təhlükəsi
 - ✓ inflyasiya təhlükəsi
 - tənəzzül vəziyyəti
- 421.** Əgər əmanətlər investisiyadan çox olursa yaranır

- durğunluq vəziyyəti
- durğunluq və inflyasiya təhlükəsi
- ✓ durğunluq və tənəzzül vəziyyəti
- inflyasiya təhlükəsi
- tənəzzül vəziyyəti

422. Şərti-dəyişən xərclərə aid deyil

- kommunal ödənişlər
- reklam, məsləhət və hüquqi xidmət xərcləri
- daşınmaz əmlak obyektinin mühafizəsi xərcləri
- ərazinin saxlanması və təmizlənməsi xərcləri
- ✓ əmlak vergisi

423. Obyektdə mövcud olan yararlı materialların dəyəri hansı dəyər adlanır?

- istehlak dəyəri
- tam bərpa dəyəri
- əvəzətmə dəyəri
- qalıq əvəzətmə dəyəri
- ✓ util dəyəri

424. Qiymətləndirmənin məqsədindən asılı olaraq qiymətləndirmənin növləri hansılardır?

- kütləvi və könüllü;
- fərdi və mütləq
- ✓ kütləvi və fərdi
- kütləvi və mütləq;
- könüllü və fərdi;

425. Azərbaycan Respublikasının Qiymətləndirmə fəaliyyəti haqqında Qanun neçənci ildə qəbul olunub?

- 1995
- 1999
- ✓ 1998
- 1997
- 1996

426. Aşağıdakılardan hansı analitik tərkibli göstəricilərə aid deyil?

- prosesə başlayarkən mümkün və məqsədəuyğun olan qiymətləndirmə yanaşmaları və metodları, habelə məlumat mənbələrinin seçilməsi;
- ✓ müxtəlif üsullarla əldə edilən məlumatların riyazi düsturlar vasitəsi ilə bir neçə variantda hesablanması
- mövcud əmlak bazarının keçmiş və gələcək vəziyyətinin öyrənilməsi və onun təhlili;
- sifarişçinin təqdim etdiyi sənədlərin nəzərdən keçirilməsi və düzgünlüyünün mövcud qanunvericiliyə uyğun olaraq müəyyən edilməsi;
- qiymətləndirilən obyektin qiymətinə təsir göstərən amillər ətrafında mülahizələrin təhlili;

427. Aşağıdakılardan hansı qiymətləndirmə fəaliyyətinin məqsədidir?

- investisiya qoyuluşları,
- ✓ hər biri doğrudur.
- əmlakın vergitutma bazasının müəyyənləşdirilməsi,
- əmlakın girov qoyulması,
- əmlakın sığorta olunması,

428. İllik gəlir 500 manat, kapital qoyuluşunun həcmi isə 2000 manat olarsa gəlirlilik əmsalını tapın

- ✓ 0,25
- 4,0

- 1500
- 2500
- 25,0

429. Potensial ümumi gəlir 10000 manat, ümumi itkilər əmsalı 15 % olarsa həqiqi ümumi gəliri hesablayın

- 11500 manat
- 1500 manat
- 10015 manat
- 10500 manat
- ✓ 8500 manat

430. Obyektin dəyəri 465000 manat və kapitallaşdırma dərəcəsi 3,75 olarsa onun xalis əməliyyat gəlirini müəyyən edin

- 1743,75 min manat
- 128000 min manat
- 461,25 min manat
- 468,75 min manat
- ✓ 124 min manat

431. Obyektin dəyəri 372000 manat, xalis əməliyyat gəliri isə 60000 manat olarsa kapitallaşdırma dərəcəsinin müəyyən edin.

- 97.2%
- 0.28%
- ✓ 0.16%
- 6.2%
- 23.8

432. Xalis əməliyyat gəliri 30000 manat, dəyəri isə 250000 manat olan obyekt üçün kapitallaşdırma dərəcəsini tapın.

- ✓ 0.12%
- 22%
- 28%
- 5%
- 8.33%

433. Xalis əməliyyat gəliri 25000 manat, kapitallaşdırma dərəcəsi 25 % olarsa əmlakın dəyərini tapın.

- 6000 manat
- 625000 manat
- 125000 manat
- 6250 manat
- ✓ 100000 manat

434. Müəssisənin illik gəliri 42000 manat, dəyəri isə 189000 manat olarsa ümumi rentə multiplikatorunu hesablayın

- 6,5
- 0,12
- 0,22
- ✓ 4,5
- 7,1

435. Dəyəri 300000 manat olan müəssisənin illik gəlirini hesablayın. Ümumi rentə multiplikatoru 2,4-ə bərabərdir.

- ✓ 125000 manat
- 880000 manat
- 46000 manat
- 478000 manat
- 720000 manat

- 436.** İllik gəliri 70000 manat olan müəssisənin dəyərini hesablayın. Ümumi rent multiplikatoru 2,5 - ə bərabərdir.
- ✓ 175000 manat
- 120000 manat
 - 12000 manat
 - 111000 manat
 - 28000 manat
- 437.** Qiymətləndirmə obyektinin dəyəri 125000 man, xalis əməliyyat gəliri 30000man olarsa kapitallaşdırma əmsalını tapın
- ✓ 24% və ya 0.24
- 15% və ya 0.15
 - 14% və ya 0.14
 - 18% və ya 0.18
- 438.** Qiymətləndirmə obyektinin dəyəri 200000 man, xalis əməliyyat gəliri 36000 man olarsa kapitallaşdırma əmsalını tapın
- ✓ 18% və ya 0.18
- 15% və ya 0.15
 - 24% və ya 0.24
 - 14% və ya 0.14
- 439.** Qiymətləndirmə obyektinin dəyəri 1250000 man,kapitalaşdırma əmsalı 24% olduğunu bilərək xalis əməliyyat gəlirini müəyyən edin
- 36000
 - 42000
 - 40000
- ✓ 30000
- 440.** Qiymətləndirmə obyektinin dəyəri 200000 man,kapitalaşdırma əmsalı 18% olduğunu bilərək xalis əməliyyat gəlirini müəyyən edin
- ✓ 36000
- 40000
 - 38600
 - 42000
- 441.** Xalis əməliyyat gəliri 70000 man,kapitalaşdırma əmsalı 14% olduğunu bilərək obyektin dəyərini hesablayın.
- ✓ 500000
- 600000
 - 520000
 - 512000
- 442.** Xalis əməliyyat gəliri 120000 man,kapitalaşdırma əmsalı 15% olduğunu bilərək obyektin dəyərini hesablayın.
- ✓ 800000
- 780000
 - 820000
 - 760000
- 443.** Daşınmaz əmlakın yüklülüyü kimi çıxış edə bilməz.
- servitut;
- ✓ müvəqqəti istifadə.
- ipoteka;
 - həbs;
 - icarə;
- 444.** əmlakın qiymətləndirilməsində qiymətləndiricinin gözləməli olduğu əsas tələblərdən deyil -

- qiymətləndirmə tarixini müəyyən etmək
- qiymətləndirilən obyektin dəyərində onunla bağlı olan obyektin təsirini aşkar etmək
- əmlaka mülkiyyət hüququnun mümkün məhdudlaşdırıcı şərtlərini uçota almaq
- ✓ əmlak obyektinin cari təmir xərclərini müəyyən etmək
- zəruri informasiyanın axtarışı və toplanılması

445. əmlak obyektinin qiymətləndirilməsində qiymətləndirici hansı əsas tələbləri gözləməlidir?

- qiymətləndirmənin bütün məhdudlaşdırıcı şərtlərini müəyyən etmək
- ✓ sadalananların hamısını
- əmlakı və onunla bağlı hüquqları düzgün eyniləşdirmək
- qiymətləndirmənin məqsədini və onun nəticələrindən nəzərdə tutulan istifadəni uçota almaq
- qiymətləndirilən dəyərin növünü müəyyən etmək

446. Azərbaycanda qiymətləndiricilərin ictimai təşkilatı hansıdır?

- Azərbaycan Rieltorlar Assosiasiyası
- Azərbaycan Rieltorlar Təşkilatı
- Azərbaycan Qiymətləndiricilər Assosiasiyası
- ✓ Azərbaycan Qiymətləndiricilər Cəmiyyəti
- Azərbaycan Qiymətləndiricilər Birliyi

447. Potensial ümumi gəlir həqiqi ümumi gəlirdən fərqlənir -

- ✓ tam yüklənmə və tam yüklənməmə nəticəsində yaranan itkilərin kəmiyyəti qədər
- əvəzetmə xərclərinin kəmiyyətini üstələyir
- əməliyyat xərclərinin kəmiyyəti qədər
- doğru cavab yoxdur
- xalis əməliyyat gəlirinin kəmiyyəti qədər

448. Xarakterindən asılı olaraq qiymətləndirmədə istifadə olunan informasiyanın ayrıldığı hansı qruplar səhv ifadə olunub?

- daxili və xarici
- ✓ sadalanan bütün cavablar səhvdir
- statistik
- marketinq
- hüquqi

449. Müəssisə hesabat ili ərzində yaradılıqda onun vergiyə cəlb olunan dəyəri necə hesablanır?

- müəssisənin yaradıldığı tarixə ilin sonuna qalıq dəyər toplanır
- ilkin qalıq dəyər və ilin sonuna dəyər toplanır
- müəssisənin yaradıldığı tarixə ilin sonuna qalıq dəyər toplanaraq 24-ə bölünür və onun yaradıldığı aydan sonra ilin sonuna qədər olan ayların sayına vurulur
- ✓ müəssisənin yaradıldığı tarixə ilin sonuna qalıq dəyər toplanaraq 12-yə bölünür
- müəssisənin yaradıldığı tarixə ilin sonuna qalıq dəyər toplanaraq 24-ə bölünür

450. Qiymətləndirmə xidmətinə görə ödəniləcək haqq -

- qiymətləndirmə obyektinin dəyərindən asılıdır
- bütün variantlar doğrudur.
- qiymətləndirmənin aparılması ilə bağlı xərclərə bərabərdir
- təsbit olunmuş kəmiyyətə bərabərdir
- ✓ qiymətləndirmə obyektinin dəyərindən asılı olmamalıdır

451. Qiymətləndirmə fəaliyyətinin subyekti deyil -

- qiymətləndiricilər
- ✓ rieltorlar
- mülkiyyətçilər

- qiymətləndirici ekspertlər
- sifarişçilər

452. Qiymətləndirmə fəaliyyətinə təsir göstərən mühit amili hansıdır?

- təşkilati mühit
- ✓ sadalananların hamısı
- iqtisadi mühit
- siyasi mühit
- sosial mühit

453. Fiziki şəxslərin mülkiyyətində olan binalara görə əmlak vergisi hesablanır –

- vergi müfəttişləri tərəfindən
- mülkiyyətçinin özü tərəfindən
- ✓ yerli bələdiyyələr tərəfindən
- qiymətləndiricilər tərəfindən
- bütün variantlar mümkündür

454. Mülkiyyətçinin təsəvvürünə əsaslanan prinsip deyil

- faydalılıq prinsipi
- əvəzetmə prinsipi
- sadalananların heç biri
- ✓ tarazlıq prinsipi
- gözləmə prinsipi

455. Hesabata hansı sənədin əlavə olunması tələb olunmaya bilər?

- qiymətləndirmə prosesində aparılan hesablamalar
- ✓ mülkiyyətçinin gəlirlərinin bəyannaməsi
- texniki baxış barədə akt
- analoqobyektlər barədə informasiya
- obyektə təsvir edən qrafik və fotosəkillər

456. Hesabatın qiymətləndirmə sertifikatı bölməsində qiymətləndirici -

- istifadə olunan qiymətləndirmə standartları barədə məlumat verir
- sənədləri imzalayır və möhürləyir
- ✓ sadalananların hamısını göstərməlidir
- obyektin bazar dəyərini göstərir
- qiymətləndirmə tarixini göstərir

457. Xarakterindən asılı olaraq qiymətləndirmədə istifadə olunan informasiyanın ayrıldığı hansı qruplar səhv ifadə olunub?

- daxili və xarici
- marketinq
- statistik
- ✓ sadalanan bütün cavablar səhvdir
- hüquqi

458. Sərəncam hüququ nədir?

- əmlakdan fayda götürməyin hüquqi cəhətdən təmin edilmiş imkanı
- əmlaka sahib olmaq, ondan istifadə etmək və ona dair sərəncam vermək üzrə dövlət tərəfindən tanınan və qorunan hüquqdur
- əmlakı faktiki sahibliyi həyata keçirməyin hüquqi cəhətdən təmin edilmiş imkanı
- doğru variant yoxdur
- ✓ əmlakın hüquqi müqəddəratını təmin etməyin hüquqi cəhətdən təmin edilmiş imkanı

459. Mülki qanunvericiliyin prinsiplərinə aid deyil -

- mülki hüquq subyektlərinin bərabərliyi
- müqavilələr azadlığı
- ✓ mülki hüquq subyektlərinin iradə və davranışının tənzimlənməsi
- mülki dövryyəə iştirakçılarının əmlak müstəqilliyi
- mülkiyyətin toxunulmazlığı

460. Qiymətləndirmə fəaliyyətinin həyata keçirilməsinə nə vaxt xitam verilir?

- ✓ bütün variantlar doğrudur
- qiymətləndirmə ilə bağlı sənədlərdə saxtakarlıq aşkarlıq edildikdə
- qiymətləndirici ona verilən səlahiyyətləri aşdıqda
- qiymətləndirmə fəaliyyəti ilə məşğul olan hüquqi şəxs ləğv edildikdə
- məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş qərarı ilə

461. İnvestisiya multiplikatoru

- əmanətə orta hədd meylliyinin qarşılıqlı tərs kəmiyyətidir
- istehlaka orta hədd meylliyinin qarşılıqlı tərs kəmiyyətidir
- doğru variant yoxdur
- bütün variantlar mümkündür
- ✓ əmanətə son hədd meylliyinin qarşılıqlı tərs kəmiyyətidir

462. xərc yanaşması əsasında daşınmaz əmlakın qiymətləndirilməsi prosesinin mərhələsi deyil-

- tikililərin bərpa dəyərinin köhnəlmə məbləğinə təshih edilməsi
- sahibkar mənfəətinin kəmiyyətinin müəyyən edilməsi
- ✓ tikililərin inventar dəyərinin hesablanması
- obyektin köhnəlməsi məbləğinin hesablanması
- tikililərin bərpa dəyəri ilə torpaq sahəsinin toplanılması

463. Müqayisə yanaşmasını digər yanaşmalardan fərqləndirən alət və üsullar hansılardır?

- müqayisə vahidləri
- düzəlişlərin hesablanması metodları
- müqayisə elementləri
- ✓ sadalananların hamısı
- düzəlişlərin (təshihlərin) növləri

464. Qiymətləndirmə məsələsinin qoyuluşu mərhələsində hansı əməliyyat yerinə yetirilmir?

- ✓ qiymətləndirmə üzrə xidmət haqqının ödənilməsi
- qiymətləndirmə tarixinin müəyyən edilməsi
- qiymətləndirmə dəyərinin növünün müəyyən edilməsi
- qiymətləndirmə obyektinin eyniləşdirilməsi
- qiymətləndirmənin məqsədlərinin seçilməsi

465. Kapitallaşdırma əmsalı necə hesablanır?

- illik gəlir – qoyulmuş kapitalın dəyəri
- ✓ illik gəlir / qoyulmuş kapitalın dəyəri
- illik gəlir x qoyulmuş kapitalın dəyəri
- həqiqi ümumi gəlir / qoyulmuş kapitalın dəyəri
- illik gəlir + qoyulmuş kapitalın dəyəri

466. Aşağıdakılardan hansı uyğunluq prinsipinin mahiyyətinə uyğundur?

- daşınmaz əmlak obyektinin dəyəri ətrafdakı tikililərin həmcinsliyindən asılıdır
- uyğunluq prinsipinin pozulmasını bağ evləri massivlərində müşahidə etmək olar
- sadalananların hamısı

- sadalananların heç biri
- ✓ yaxınlıqda ucuz obyektlərin yerləşməsi bahalı daşınmaz əmlak obyektinin dəyərini azaldır

467. Gözləmə prinsipinə görə aşağıdakılardan hansı doğru deyil?

- daşınmaz əmlakın dəyəri onun keçmiş satış qiymətlərindən deyil istifadəsindən gözlənilən gəlirlərdən asılıdır
- gözləmə pozitiv xarakter daşıyır
- gözləmə neqativ xarakter daşıyır
- obyektin dəyəri mülkiyyətçinin gözləmələrindən asılıdır.
- ✓ torpaq sahəsinin yaxın ərazinin abadlığı onun dəyərinə heç bir təsir göstərmir

468. Qiymətləndirmənin nəticələrinin razılaşdırılması hansı əməliyyatların aparılmasını nəzərdə tutur?

- məlumatların yekun yoxlanılması
- riyazi hesablamaların doğruluğunun yoxlanılması
- obyektin dəyəri haqqında yekun qərarın çıxarılması
- ✓ sadalananların hamısını
- fərziyyə və nəticələrin yoxlanılması

469. Multiplikator nəyə bərabərdir?

- ✓ real gəlirin dəyişməsi : xərclərin ilkin dəyişməsi
- nominal gəlirin dəyişməsi : real gəlirin artımı
- real gəlirin artımı : ümumi xərclərin artımı
- real gəlirin artımı : ümumi xərclərin dəyişməsi
- nominal gəlirin dəyişməsi : xərclərin ilkin dəyişməsi

470. əgər investisiyalar əmanətlərdən çoxdursa yaranır

- durğunluq və inflyasiya təhlükəsi
- tənəzzül vəziyyəti
- durğunluq və tənəzzül vəziyyəti
- durğunluq vəziyyəti
- ✓ inflyasiya təhlükəsi

471. əgər əmanətlər investisiyadan çox olursa yaranır

- durğunluq vəziyyəti
- inflyasiya təhlükəsi
- ✓ durğunluq və tənəzzül vəziyyəti
- durğunluq və inflyasiya təhlükəsi
- tənəzzül vəziyyəti

472. İnvestisiya multiplikatoru necə hesablanır ?

- əmanətlərin investisiyaya nisbəti kimi
- ✓ gəlirin artımının investisiyanın artımına nisbəti kimi
- gəlirin investisiyanın artımına nisbəti kimi
- doğru variant yoxdur
- gəlirin artımının investisiyaya nisbəti kimi

473. Aşınmanın hansı forması konstruksiyanın köhnəlməsidir?

- iqtisadi
- xarici
- fiziki
- heç biri
- ✓ funksional

474. əsas fondların hansına amortizasiya ayırmaları hesablanmır?

- ✓ torpaq sahələri
- istehsal və təsərrüfat inventarı
- alətlər
- ötürücü qurğular
- tikililər

475. xalis aktivlərin dəyərinin müəyyən edilməsi məqsədilə adətən balansın hansı maddəsində düzəlişlər edilir?

- əsas vasitələr;
- debitor borclar;
- ✓ pul vəsaitlər.
- ehtiyatlar;
- kreditor borclar;

476. Qiymətləndirmə yanaşmalarından hansı torpağın dəyərinin ayrılıqda qiymətləndirilməsini tələb edir?

- bazar;
- sadalananların heç biri.
- sadalananların hamısı;
- gəlir;
- ✓ xərc;

477. Qiymətləndirmənin aparılmasına görə ödəniş məbləği müqavilədə aşağıdakı kimi göstərilə bilər -

- 200\$
- ✓ 100 manat
- göstərilməyədə bilər
- qiymətləndirilən obyektin dəyərinin 1%-i qədər
- qiymətləndirilən obyektin dəyərinin 0,5%-i qədər

478. Qiymətləndirici tərtib etdiyi hesabatları saxlanılmalıdır

- 2 il
- 5 il
- onu sifarişçiyə təqdim etməklə saxlamaya da bilər
- ✓ 3 il
- 1 il

479. Qiymətləndirmənin aparılması üzrə müqavilə -

- yazılı formada bağlanılır və notariusda təsdiq olunur;
- ✓ yazılı formada bağlanılır və notariusda təsdiqinə ehtiyac yoxdur;
- şifahi formada bağlanıla bilər;
- sadalanan variantlardan istənilən biri tətbiq oluna bilər
- qiymətləndirmə müqavilə bağlanılmadan da aparıla bilər;

480. əmlaka olan hüquqların və onlarla aparılan sövdələşmələrin qeydiyyatı aparılır -

- ✓ əmlakın yerləşdiyi ərazi üzrə;
- müvafiq qeydiyyat mütləq deyil
- sifarişçinin yaşayış yeri üzrə;
- icarəçinin yaşayış yeri üzrə;
- mülkiyyətçinin yaşayış yeri üzrə;

481. Qanunvericiliklə müəssisə əmlak hesab olunurmu?

- olunmur
- ✓ olunur, bütövlükdə əmlak kompleksi kimi;
- müəssisənin qeyri-maddi aktivlərindən əlavə hissəsi hesab olunur

- müəssisənin yalnız xidmət bölməsi hesab olunur
- müəssisənin yalnız istehsal bölməsi hesab olunur

482. Aşağıdakılardan hansı doğru deyil?

- bina və qurğular servitutla yüklü edilə bilər;
- ✓ servitut daşınmaz əmlakın mülkiyyətçisinin qonşu torpaq sahəsindən elektrik xətlərinin, boru kəmərlərinin çəkilməsi və digər ehtiyacları naminə qoyula bilər.
- mülkiyyətçi maraqlarına uyğun servitut qoyulan şəxsdən torpaqdan istifadəyə görə haqq tələb edə bilər;
- torpağın servitutla yüklü edilməsi mülkiyyətçini həmin sahədən istifadə hüququndan məhrum edir;
- servitut başqasının torpaq sahəsindən istifadəni məhdudlaşdıran hüquqdur;

483. Torpaq sahəsi üzərində mülkiyyət hüququ əhatə edir

- torpağın üst qatını, qapalı su tutarlarını;
- torpağın üst qatını, qapalı su tutarlarını, meşələri və onun altında olan təbii resursları.
- torpağın üst qatını, qapalı su tutarlarını, meşələri və onun altında olan faydalı qazıntıları;
- ✓ torpağın üst qatını, qapalı su tutarlarını, meşələri;
- torpağın üst qatını;

484. Ucuzlaşdırmanın məqsədlərindən deyil:

- Mövsümün sonunda satışın sürətləndirilməsi
- Kapitalın dövriyyəsinin sürətləndirilməsi
- “geniş çeşid” siyasətinin aparılması
- Çeşid siyasətində buraxılan səhvlərin aradan qaldırılması
- ✓ daha yüksək mənfəətin əldə olunması

485. Ucuzlaşdırmanın aparılmasının neçə variantı mövcuddur?

- 3
- Bir neçə ola bilər
- 4
- 2-3
- ✓ 2

486. İstehsal-texniki təyinatlı məhsullara olan tələb:

- Kütləvi xarakter daşıyır
- bütün variantlar doğrudur
- fərdi sifarişlərdən yaranır
- əsasən təklifi üstələyir
- ✓ törəmə xarakteri daşıyır

487. İstehlak mallarının alınması motivləri hansılardır?

- Tələb, tələbat, zərurət
- Tələb, zərurət, arzu
- Tələb, təklif, zərurət
- Zərurət, təklif, arzu
- ✓ tələbat, zərurət, arzu

488. Gəlir yanaşmasının əsaslandığı gələcək gəlir növü deyil

- vergilər ödənildikdən sonra pul axını
- reversiya dəyəri
- əmlak satışından mümkün pul daxilolmaları
- ✓ əmlak obyektinin rentabelliği
- xalis əməliyyat gəliri

489.	Gəlir yanaşması əmlakın qiymətləndirilməsinin hansı prinsipinə əsaslanır?
	• rəqabət prinsipi • tarazlıq prinsipi ✓ xarici təsir prinsipi • əvəzetmə prinsipi • artan və azalan verim prinsipi
490.	Gəlir yanaşmasının əsaslı tətbiqi üçün aşağıdakı şərtin yerinə yetirilməsi zəruri deyil
	• qiymətləndirilən obyekt gəlir gətirilməlidir • əmlaka xas olan risklər • sadalananların heç biri • gələcək gəlirlərin kəmiyyətini hesablamaq olar ✓ qiymətləndirilən obyektin analoqları olmalıdır
491.	əmlakın qiymətləndirilməsinin məhdudlaşdırıcı şərti deyil
	✓ informasiyadan istənilən məqsədlərlə oluna bilər • Əmlak bazarında fəaliyyətin dövlət tənzimlənməsi • müəssisənin maliyyə vəziyyəti və biznesin aparılmasının maliyyə şərtləri • qiymətləndirmə yalnız hesabatda göstərilən məqsəd üçün etibarlıdır • qiymətləndirmə yalnız hesabatda göstərilən tarixə etibarlıdır
492.	əgər mütləq likvidlik əmsalı 0,99-a bərabər olarsa, müəssisə hesab olunur
	• likvid müəssisə • müflisləşmiş müəssisə • məhdud kredit qabiliyyətli • kredit qabiliyyətli ✓ kredit qabiliyyətli olmayan
493.	Kapitalaşdırma əmsalı necə hesablanır?
	• illik gəlir – qoyulmuş kapitalın dəyəri • həqiqi ümumi gəlir / qoyulmuş kapitalın dəyəri • illik gəlir x qoyulmuş kapitalın dəyəri ✓ illik gəlir / qoyulmuş kapitalın dəyəri • illik gəlir + qoyulmuş kapitalın dəyəri
494.	Şərti-dəyişən xərclərə aid deyil
	• kommunal ödənişlər • reklam, məsləhət və hüquqi xidmət xərcləri • daşınmaz əmlak obyektinin mühafizəsi xərcləri • ərazinin saxlanılması və təmizlənməsi xərcləri ✓ əmlak vergisi
495.	Şərti-sabit xərclərə aid deyil
	• əmlak vergisi • obyektin yüklənməsi əmsalından asılı olan xərclər • xidmət heyətinin əmək haqqı ✓ kommunal ödənişlər • sığorta ödənişləri
496.	Qiymətləndirmə məqsədləri üçün əməliyyat xərcləri bölünür -
	• şərti-sabit xərclərə • sadalananların heç birinə

- ✓ sadalananların hamısına
- kapital xarakterli xərclərə
- şərti-dəyişən xərclərə

497. əmlakın istismarı ilə bağlı xərclər necə adlanır?

- üstəlik xərclər
- sair xərclər
- birbaşa xərclər
- alternativ xərclər
- ✓ əməliyyat xərcləri

498. Həqiqi ümumi gəlir necə hesablanır?

- potensial ümumi gəlir / (1 ümumi itkilər əmsalı)
- potensial ümumi gəlir / ümumi itkilər əmsalı
- potensial ümumi gəlir x ümumi itkilər əmsalı
- ✓ potensial ümumi gəlir x (1 ümumi itkilər əmsalı)
- potensial ümumi gəlir – ümumi itkilərin məbləği

499. Potensial ümumi gəlirin hesablanması üçün əmlakın hansı sahələrini hesablamaq zəruri deyil?

- obyektin ümumi sahəsini
- ✓ obyektin altında yerləşən torpaq sahəsini
- sadalananların heç birini
- mülkiyyətçi tərəfindən məşğul edilməyən sahəni
- obyektin icarə üçün nəzərdə tutulan sahəsini

500. İcarə üçün nəzərdə tutulan əmlak obyektinin gətirdiyi potensial ümumi gəlir necə hesablanır?

- xalis əməliyyat gəliri / icarəyə verilən sahə
- illik icarə haqqı + illik gəlir / icarəyə verilən sahə
- illik icarə haqqı / icarəyə verilən sahə
- ✓ illik icarə haqqı x icarəyə verilən sahə
- xalis əməliyyat gəliri x icarəyə verilən sahə